V. ÉVFOLYAM 231. SZÁM. ÁRA: 12 FILLÉR. 1928. OKTÓBER 11. CSÜTÖRTÖK.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

Ötvennégy esztendő

küzdésben, munkában, sikerekben és támadásokban a kicsinyes, gyenge és akaratnélküli embernek sok, de annak, akit a küzdés, munka, siker és támadás csak acélosabbá, erősebbé tesz, annak az 54 esztendő a férfi kor delét jelenti. Ide s tova nyolc esztendeje, hogy gróf *Bethlen* István a nehéz soru, sok küzdés és szenvedés között vergődő kicsi Magyarország élére állt, s ma már, bár az országhatárok ma is a nyolc év előttiek, de a kicsi Magyarország erkölcsi sulya világviszonylatban sokkal magasabban van, mint Bethlen István munkássága előtt.

Magyarország miniszterelnöke a legválságosabb időben, sorsküldte szereppel állott az ország élére és törhetetlen, erdélyi kitartással, harcos lelkének lendületes előretörésével, nem tervekkel, de tettekkel elérte azt, amit csak elérhetett politikai zseni egy agyon nyomoritott ország diplomáciai életében.

Jól tudjuk, hogy a gernyeszegi kastélytól nagy az ut az ország miniszterelnöki székéig, de ezt az utat ma Magyarországon senki se tudta volna olyan hősiesen végigjárni, mint gróf Bethlen István. Bajos és tulságosan merész vállalkozás lenne most, ha az érdemeit, a tetteit akarnánk felsorolni. — Nem is akarjuk, hiszen azok a tettek annyira benne vannak a magyar köztudatban, hogy csak felesleges munkát végeznénk a felesleges felsorolással. Az érdemeit pedig Bethlen Istvánnak majd a történelem fogja elkönyvelni, mint ama másik Bethlennek, a nagy Bethlen Gábornak, aki megesinálta Erdély arany korát.

A sors kegyelme, a magyarok Istenének különös gondossága nyilvánult meg szegény Magyarországgal szemben, mikor nekünk juttatta Bethlen Istvánt. Mi semmit nem akarunk, mint ünnepelni szivünk őszinte szeretetével, magyar hálájával. Mi semmi mást nem akarunk, mint a hódolatnak és ragaszkodásnak szivbeli jelét tudtul adni annak a nagy embernek, kit a legnehezebb napokban megmentőül üdvözölhettünk.

Erdély adta, s talán nem véletlen, hogy ez az adományozás azzal a fájdalommal jár, hogy egyelőre annak a földnek boldogságát nem munkálhatja, mely szülte. Erdély adta, s ma az erdélyi föld az, melynek szomorusága, bánata bizonyára fáj Erdély nagy fiának is, de ma még a tehetetlenség, a megkötöttség bilincse nem engedi, hogy szive szerint cselekedjék. Ma még a kicsi, csonka Magyarország konszolidációja, gazdasági és politikai felvirágoztatása az, mely minden idejét leköti. De ez a munkálkodás és azt célozza, azt a reményt kelteti, hogy Csonka-Magyarország munkálkodásán keresztül a nagy, az integer Magyarország jövőjét célozza.

Most, mikor ünnepélyes szeretettel nyilvánitjuk örömünket és jókivánságunkat Magyarország miniszterelnökével szemben, nem mulaszthatjuk el azt se, hogy a magyar miniszterelnököt, mint Debrecen város képviselőjét is üdvözöljük és kérjük a magyarok Istenét, hogy erőt, időt, kedvet és örömet adjon további áldásos munkálkodására gróf Bethlen Istvánnak!

A prágai épitési katasztrófa miatt zavargást akartak előidézni a kommunisták

Komoly összetüzés támadt a rendőrök és a kommunisták között
A katasztrófa oka: a fundamentumot rossz cementből készitették
Kopogtatnak a romok közül az élve eltemetett munkások

Prága, okt. 10. Az épitkezési szerencsétlenségnek *eddig 21 áldozata van. 36 munkás sebesültet a klinikákon helyeztek el, 26 ember hiányzik, ezeknek életbenlétét nem tartják valószinünek.* Délben a romok közül egy személyautót ástak ki, a mely valószinüleg épen a ház előtt haladt a katasztrófa idején. Az uta soknak eddig még nem akadtak nyomára. *Az épitést végző mérnököt, Mandlt letartóztatták.* Vallomásában a katasztrófa okául a cementet hozta fel.

Prága, okt. 10. A mentési munkálatok a déli órákban váratlan akadályba ütköztek. *Egy kommunista agitátor felszólitotta a munkásokat, hogy kezdjenek tüntetősztrájkba és ne folytassák addig a munkájukat, amig teljes biztositékot nem kapnak arra, hogy a munkások élete biztonságban van.* Az agitátort letartóztatták, hasonlóképen két munkást is, akik szintén izgatóbeszédeket tartottak. Minthogy a mentés vezetője a felizgatott munkásoknak a szerencsétlenség szinhelyén való további ott tartását veszedelmesnek látta, *valamennyiüket elküldte.* A munkálatokat a katonaság és a tüzoltók folytatják.

A városban feltünően sok rendőri járőrt lehet látni. *Az épülő házakat szigoruan őrzik, minthogy a kommunista agitátorok a városban sztrájkra való uszitással zavari akarnak előidézni. Több kommunista és a rendőrség között összeütközésre került a sor. Eddig 20 letartóztatás történt.* — Egyes bankok és magánemberek is nagy összegeket bocsátanak a hátramaradottak rendelkezésére.

MAGYAR KATONÁK ÖNFELÁLDOZÓ MUNKÁJA.

Prága, okt. 10. A délelőtt folyamán sikerült aknát ásni egy szomszédos ház pincéjéből és a Poric-utca felől is a bedőlt hétemeletes betonépitmény földalatti részéhez s most ujult erővel indult meg a mentés munkája. Valószinü, hogy *a pincehelyiségben még sok halott van.* Már nem remélik, hogy élőket tudnak napvilágra hozni, bár szivattyukon *folyton fujtatják a mélységbe az oxigént.* Az eltakaritás munkájában a tüzoltóságon kivül résztvesz *három prágai gyalogezred több százada és a műszaki zászlóalj, amely tisztán magyar legénységből áll. Ezeknek a magyar katonáknak önfeláldozó munkáját a hatóságok nem győzik eléggé dicsérni.* — Felváltás és pihenés nélkül dolgoznak s munkaközben *csak éppen hogy néhány harapást esznek.*

A katasztrófa szinhelyéhez közel egy házban állitotta fel a katonai orvosi kar a *mentőállomást*, amely nek a legtöbb munkát nem a kiásott áldozatok bekötözése adja, ha nem a mentésközben szerencsétlenül járt katonák sebesülése. Miközben csákánnyal bontják a ledőlt betonfalakat és a katonák leereszkednek a mélységbe, *gyakran történik ujabb beomlás*, ugy hogy *éjszaka 30 műszaki katona sebesült meg.*

NÉGY MUNKÁST ELEVENEN KIÁSTAK.

Még nem lehet tudni, hogy mikor készülnek el a romok eltakaritásával. A romhalmaznak azon a részén, amely közel fekszik a szomszédos ház falához, a leszakadt betontömeg előbb a szomszédház falára dőlt s azután hullott le, ugy hogy ott egy üreg támadt. Innen ma reggelig *sikerült négy munkást elevenen kiásni.* — Ezek a következők: Novák Antal 60 éves ács, aki a hátán és karjain zúzott sebeket szenvedett. Cservenka 36 éves munkás, aki sértetlen, de a kiállott izgalmak és idegroham miatt nem tud beszélni; továbbá két lakatos, mind a kettő a lábán sérült meg.

A PINCEÜREGBEN MÉG ÉLŐ EMBEREK VANNAK.

Valószinünek tartják, hogy ezen a helyen *a pinceüregben még élnek az eltemetett munkások*, de még csak egy keskeny nyilást sikerült vágni, amely nem nagyobb egy kémény terjedelménél. Ezen a nyiláson keresztül *kötélen eleséget bocsátottak le* és folyton szivattyuzzák oda az oxigént a tömlőkből.

Miatt megfeszitett er[illegible] tart a mentés munkája. Prágában sok más épitkezésnél részleges sztrájk tört ki, amit kommunista bujtogatók idéztek elő.

SZIVETTÉPŐ JELENETEK.

A katasztrófa szinhelyén szivettépő jelenetek játszódtak le. — A rombadőlt épület munkásainak családtagjai többször áttörték a rendőrkordont, hogy a betonhalmaz alatt kutassanak szerencsétlenül járt hozzátartozóik után. Az egyik munkásasszony *megis találta férje vérző fejét* és egész éjszaka félőrülten járt fel-alá a romok között, hogy fellelje férje többi testrészeit is. — Kiástak többek között három *teljesen szétlapitott gyermekholttestet is*, egy gyerekkocsi maradványaival.

Pontosan *46 munkás hiányzik* és ha az eltünt munkások valamennyien elpusztultak, ugy a halottak száma több mint ötvenre szaporodik.

A szerencsétlenségnek egy forgalmi rendőr is áldozatul esett. Amikor a katasztrófa hirére a kivonult tüzoltóság végigszáguldott az utcákon, az egyik utcakeresztezésnél egy tüzoltókocsi *halálra gázolta a forgalmi rendőrt.* A rendőr két asszonyt lökött vissza a járdára, a kiket a tüzoltókocsi már-már elgázolt. A két asszony megmenekült, a forgalmirendőr azonban a tüzoltókocsi kerekei alatt életét vesztette.

A beomlott Jakesch-ruház épitésén dolgozó munkások közül azok, akik a legfelső emeleten dolgoztak és a zuhanásnál a romhalmaz tetejére kerültek, többnyire csak kisebb zuzódási sebeket szenvedtek. — A mentésben résztvevők azt hiszik, hogy épület betonpincéjében dolgozó munkások, akiket még nem lehetett az emeletnyi magas romhalmaz alól kiásni, *életben maradtak*, mert a pincék betonfalazata jóval erősebb, mint a felső betonfalak és *lehetséges, hogy az alsó beton nem omlott be, noha mintegy 80 vaggon betonfal omlott ie.* Ezeket most ugy igyekeznek kimenteni, hogy *a szomszédos ház pincéjéből ásnak át nyilást a beomlott épület pincéjéhez* és ezeken keresztül levegőt szivattyuznak az áruház pincéjébe, hogy megment-

sék az esetleg életben maradt munkásokat a fulladástól.

AZ UTOLSÓ ÉVSZÁZAD LEGNAGYOBB SZERENCSÉTLENSÉGE.

A szerencsétlenség színhelyén megjelent *Czerni* belügyminiszter, továbbá a képviselőház költségvetési bizottságának és a szenátusnak tagjai is, miután előbb mindkét helyen a gyász jeléül az ülést felfüggesztették.

Spina Ferenc közmunkaügyi miniszter ugy nyilatkozott a tegnapi szerencsétlenségről, — hogy nézete szerint *az épitészet utolsó évszázadának egyik legnagyobb szerencsétlenségéről van szó.* A katasztrófát vagy a homokos talaj idézte elő, vagy annak kell tulajdonitani hogy *az épitészeti számitások hibásak voltak* — a ház az összedőlés alkalmával előre dőlt, — vagy pedig az épitőanyagban volt valami hiba.

A miniszter legközelebb rendeletet bocsát ki a betonépitkezésekkel kapcsolatban, hogy ilyen szerencsétlenségek meg nem történhessenek.

Kopogtatással válaszolnak a romok alatt még életben levő munkások

Prága, okt. 10. Az összedőlt prágai hétemeletes palota romjai alól egyre ujabb és ujabb sebesültek és *halottak kerülnek ki.* Egész éjjel és egész nap folytak a mentési munkálatok. *A hatalmas betontömböket roppant nehéz szétverni és eltávolitani az utból.*

Az a feltevés, hogy a romok alatt sok ember holttestére, *sőt benszorult élő emberekre is akadnak,* — kezd valószinüvé válni. A közeli házak pincéjéből s az utcáról alagutakat ásnak a romhalmaz közé, és *azon keresztül levegőt és eleséget juttatnak a benszorultaknak.*

Az egyik munkás a romok közt *egy nyilásra akadt, amelynek nyomán két méter mélységben egy 12 m. hosszu alagutat ásott ki.* Amikor már nem tudott jutni, *kopogtatott, és a kopogtatásra négy izben három kopogtatással feleltek vissza.* — Ebből azt következtetik, hogy a romok még több élő embert zárnak el. Tegnap estig 21 halott került elő a romok közül.

Mandl épitész, aki az épitkezési munkálatokat vezette, a rendőrségen bevallotta, hogy *a fundamentumot rossz cementből készitették, és az épitkezéshez használt anyagokhoz sem az előirt mértékben vegyitették a cementet.*

Bethlen miniszterelnök a soproni hűségkapu áladásánál nagy beszédet mond

Budapest, okt. 10. — Sopronban nagy politikai esemény lesz október 14-én, amikor ugyanis *a város közönsége átadja a hüség kapuját, amelyet a város polgársága emelt a népszavazás emlékére.* Az átadásra Sopron város a magyar kormányt meghivta. Az esemény jelentőségére való tekintettel gróf Bethlen István miniszterelnök, — gróf Klebelsberg Kunó a város diszpolgára és Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter Sopron város jelenlegi országgyülési képviselője lesz jelen az ünnepségen. — Értesülésünk szerit *Bethlen István gróf nagy külpolitikai beszédet fog mondani, és ki fog térni a belpolitikai helyzetre is.*

Hasonlóképpen nagy beszédre készül a kultuszminiszter is, aki Sopron kulturális jelentőségét fogja méltatni. — Hermann Miksa kereskedelmi miniszter viszont nyilatkozni fog ennek a határszéli városnak kereskedelmi fontosságáról és a város érdekében teendő intézkedésekről, amelyekkel a kormány Sopron város iparát és kereskedelmét az elszakitott területek helyett miképpen gondolja kárpótolni. — A kormány tagjait számos képviselő fogja Sopronba elkisérni.

Megkezdték a házszabályrevizió bizottsági tárgyalását

Budapest, okt. 10. Az egységespárt házszabályreviziós bizottsága Kenéz Béla elnöklésével szerdán délelőtt tanácskozást tartott, amelyen Bethlen miniszterelnök is részt vett. Az ülésre meghivót kapott a Ház elnöksége is, Zsitvay Tibor házelnök, Puky Endre alelnök, Karrafiáth Jenő háznagy, azonban csak mint érdeklődők voltak jelen és a vitában nem vettek részt.

Őrffy Imre előadó azt a javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy albizottságot küldjenek ki a házszabályreviziós tervezet ama részének tárgyalására, amely a meghozott törvények rendelkezéseinek a házszabályokban való keresztülvitelét célozza, tekintettel arra, hogy ez kényes kodifikárius munka és tárgyalása a teljes bizottság előtt nehézkésen menne.

A jelenvoltak igy határoztak és megválasztották az albizottságot, amelynek az előadóin kivül Östör József, Lakatos Gyula, Váry Albert és Rubinek István lettek a tagjai. E bizottságnak tanácsokzásaiban rendelkezésére áll Lukács Gyula, a Ház elnöki tanácsosa és e bizottság munkálata végleges lesz. — amennyiben intézkedése a pártértekezlet elé kerül döntés végett.

Hosszabb vita indult meg azután arról, hogy melyek legyenek azok a rendelkezések, amelyeket az előbb emlitett 1925. évi 26. te. és a felsőházról szóló törvényen alakuló változtatásokon kivül az uj házszabályokba felvenni kivánnak. A vita széles mederben folyt s a bizottság ugy határozott, hogy nem hoz döntést, hanem csak a mai és holnapi tárgyalások folyamán kerülhet sor arra, hogy az előadó szövegező munkát végezzen.

Ma csütörlökön van a nagykanizsai választás

A szavazás egész nap tart - Az izgalom tetőfokára hágott

Nagykanizsa, okt. 10. A városban az izgalom tetőfokára hágott. A két párt vezérkara az utolsó intézkedéseket teszi meg a holnapi képviselőválasztásra, melynek rendjéről is a legmesszebbmenő hatósági intézkedések történtek. *Kállay* Gyula rendőrfőtanácsos, a nagykanizsai kapitányság vezetője, a saját hatáskörében már minden előkészületet megtett a rend biztositására. Délutántól kezdve szigoru szesztilalom lép életbe.

A választási biztos, *Kayser* Elek törvényszéki tanácselnök, már szinten végzett a választás előkészületeivel. Dr. *Fábián* Zsigmond választási elnökkel együttese megszemlélte a tizenegy szavazóhelyiséget és kioktatta az egyes szavazatszedő bizottságokat a teendőkről.

A szavazás reggel 8 órakor kezdődik és előreláthatólag a késő esti órákban ugyan, de még a csütörtöki napon be is fejeződik.

Az egységespárti tábor nyugodtan néz az eredmény elé. Bazsó József hivei törhetetlen bizakodással, lelkes hangulatban készülnek a választásra, melynek megkezdése előtt, még tegnap este egy utolsó nagygyülésen tettek hitvallást zászlójuk mellett. Impozáns gyülés folyt le tegnapelőtt este is, melyen az egységespárti nyugdijasok több mint nyolcszázan jelentek meg és éltették jelöltjüket.

A Magyar Kellog-féle jegyzék visszhangja Amerikában és Németországban

A német lapok dicsérik a magyar kormány bátor fellépését

Newyork, okt. 10. A newyorki „Times" irja, hogy ott, amikor még érkezett a magyar kormánynak a Kellog-paktumhoz való hozzájárulásának jegyzéke, amely kifejezi azt a kivánságot, hogy a trianoni szerződés méltánytalan intézkedéseit helyezzék hatályon kivül, kijelentették, hogy a Kellog-paktumhoz való hozájárulás nem történhet feltételesen. Az Egyesült Államok kormánya egyébként sem a trianoni, sem a wersaillesi szerződést nem irta alá. Fenti közleményhez illetékes helyen a következő megjegyzést füzik:

A Newyorki Times a magyar kormány jegyzékének egyik részét nyilvánvalóan félreértette. A jegyzékben ugyanis nincsen szó arról, mintha a magyar kormány a Kellog-paktumhoz „feltételesen" csatlakozott volna. A jegyzékben szószerint „feltevés"-ről és nem „feltételről" beszél.

München, okt. 10. Az Auxberger Abendzeitung közli ma a Kellog-paktumra adott magyar jegyzéket s ezeket irja:

Magyarország, amelynek a népszövetségen történt férfias fellépése még friss emlékezetben van, ebben a jegyzékben ismét annak adja jelét, hogy tovább akar haladni azon az uton, amelyre Apponyi Albert gróf Genfben rálépett. Magyarország az első és eddig sajnos még mindig egyedüli állam, amely hivatalosan az egész világ előtt követelni merte a békeszerződés revizióját.

A *Bayerische Stadtzeitung* ezeket irja:

A magyar kormánynak ez a jegyzéke egészen félreérthetetlen. Magyarország bátor követelése, amely valamennyi hasonló helyzetben levő ország számára felemelő mintaképül szolgálhat, lehetetlen, hogy huzamosabb időn át siker nélkül maradjon.

A *Münchener Neueste Nachrichten* „Magyarország felszabaditási politikája s csatlakozása a Kellog-paktumhoz, tiltakozás a trianoni szerződések ellen" cimmel közli a magyar jegyzéket és hozzáfüzi, hogy a magyar kormánynak meg volt a bátorsága, hogy a Kellog békepaktum helyes gondolatának elismerése mellett nyiltan rámutasson annak alaphibájára.

A *Müchener Zeitung* közli a magyar válaszjegyzéket „Magyarország tiltakozása az erőszakos béke ellen" cimen s ezeket irja:

Sem az Oceánon innen, sem pedig azon tul, nem tehetik majd tul magukat *azon az őszinteségen, amelylyel a magyar kormány a háborut elitélő paktumról szóló* hivatalos állásfoglalásában kifejezést ad a magyar nemzet tiltakozásának a kikényszeritett erőszakos béke ellen.

Pálffynál a legfrissebb

Rigi
Stauffer
Romadom
Tell Vilmos
stb. dobozos
és Ementháli
Pusztadőri
Trapista
Roquefort
sajtok

KOSSUTH UCCA 7. SZAM. -- Telefon 16-94.

Állitólag megölte, elásta és azután traktorral felszántotta a vetélytársát

Borzalmas gyilkosság vádja miatt letartóztatott a nyirbélteki csendőrség egy nyirlugosi traktor-soffőrt és két urasági kocsist - Huscafatok a szántóföldön - A gyilkossággal gyanusitott soffőr álhatatosan tagad

Borzalmas bünügyben inditott nyomozást a nyirbélteki csendőrörs. A bünügyi krónikában szinte páratlanul álló esettel találkozunk, amelynek főszereplőjét egy traktor-soffőrt azzal gyanusitanak, — hogy

szerelemféltésből agyonütötte vetélytársát, akinek hulláját azután a szántóföldben elásta, majd a traktorral felszántotta.

Ha ez a borzalmas vád bebizonyitást nyer, akkor nincs a földi igazságszolgáltatásban olyan sulyos büntetés, ami elég lenne arra, hogy ez a bestiális gyilkos mélló büntetését elvegye. Egyelőre azonban a csendőrség csak a sötétben tapogatózik, — és bár sok terhelő adat áll rendelkezésére,

a gyilkossággal vádolt soffőr tagadásával szemben még tárgyi bizonyitékot nem produkált a vizsgálat.

Barek László nyirlugosi földbirtokos tanyáján volt alkalmazásban *Losonczy* Gyula 25 éves traktorsoffőr. Losonczy már régi idők óta udvarolt a falu egyik legszebb leányzójának *Gál* Erzsinek, aki egy dohánykertésznek a leánya. — A leány azonban nem viszonozta a soffőr érzelmeit és inkább *Nagy* János kondáshoz huzott, aki a közelmultban el is jegyezte a szép Erzsit.

Losonczy izgága, rabiátus, összeférhetetlen természetü ember volt, *aki mindenkivel összeveszett,* — és ezen tulajdonságai miatt barátja sem volt a faluban. *Gyakori verekedéseiről volt hires és most is eljárás folyik ellene sulyos testisértés miatt, mert egy korcsmai verekedés alkalmával alaposan elverte Bak József gazdálkodót.*

A GYILKOS SZERELEM.

Hétfőn reggel megjelent a nyirbélteki csendőrörsön *Nagy* György gazdalegény és jelentette, hogy a fivére

Nagy János a mult héten szerdán eltávozott hazulról és azóta semmi néven nevezendő életjelt nem adott magáról.

Azon gyanujának adott kifejezést, hogy testvérét *Losonczy* Gyula tette el láb alól, akivel a leány miatt már régi idők óta ellenséges viszonyban volt.

Három izben is összeverekedett a két szerelmes legény és egy alkalommal Losonczy meg is fenyegette Nagy Jánost, hogy megöli.

A csendőrség azonnal meginditotta a vizsgálatot és a nyomozást Szabó Pál törzsőrmester irányitotta.

Később a csendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy *Nagy János vetélytársa ölte meg.*

állitólag álmosbottal ütötte fejbe és amikor meggyőződött arról, hogy a legény meghalt, a hulláját a szántóföldbe elásta, majd meginditotta a traktort és a szántófölddel együtt felszántotta Nagy János hulláját is.

Hir szerint a szántóföldön véres huscafatokat is találtak, ami ezen föltevést csak megerősitette.

ŐRIZETBE VESZIK LOSONCZYT.

A csendőrség a felmerült gyanuokok alapján őrizetbe vette Losonczyt és azonnal vallatóra fogták.

Losonczy azonban álhatatosan tagadott

és megmaradt azon kijelentése mellett, hogy nem tudja, hogyan és hová tünt el Nagy János.

A nyomozás során fölmerült terhelő adatok alapján ujabb letartóztatások történtek.

A gyilkosságban való bünrészesség gyanuja miatt őrizetbe vették Kubica József parádés kocsist és Kubica István igáskocsist is, akik mindketten Barek László gazdaságában voltak alkalmazva, valamint Flórah András gazdálkodót.

Kihallgatásuk során ők sem akartak tudni semmit Nagy János titokzatos eltünéséről és az egész napon keresztül tartó vallatás alatt is megmaradtak ezen állitásuk mellett.

A csendőrök közben házkutatást tartottak a gyanusitottak lakásán, és Losonczynál találtak egy ólmosbotot. Azonban hiába mutatták ezt is meg Losonczynak, ő továbbra is megmaradt állitása mellett.

A FALU MESÉLNI KEZD.

A csendőrség még lázasan nyomozott ebben a példátlanul álló bünügyben, amikor a faluban arról kezdtek suttogni, hogy *az egész csak egy hajsza, amit Nagy János családja inditott Losonczy ellen, mert a mende-monda szerint Nagy Jánost nem gyilkolták meg, hanem azért tünt el, hogy ellenfelét meghurcoltatásoknak tegye ki.*

A csendőrség most ebben az irányban is lázasan folytatja a nyomozást és remélhető, hogy *a közeli napokban világosság fog derülni erre a titokzatos bünügyre*

FERENCZY GYÖRGY.

Tóth Lenke nyomában

Gálocsi magándetektiv megállapitotta, hogy hol tartózkodik Tóth Lenke, akinek letartóztatása órák kérdése

A Jókai uccai gyilkosság ügyében inditott ujabb nyomozás napról-napra szenzációkat produkál. Tegnap hirt adtunk arról, hogy az elfogatási parancs minden valószinüség szerint megkésett, mert a legutóbbi hirek szerint Tóth Lenke, mielőtt elfoghatták volna, átszökött a határon megszállott területre.

Ma ismét ujabb fordulat következett be, mert

Gálócsy István magándetektivnek, aki a család megbizásából folytat nyomozást, sikerült minden kétséget kizárólag megállapitani, hogy jelenleg hol tartózkodik Tóth Lenke.

Megállapitást nyert az is, hogy nem sikerült neki átszöknie a határon és még Magyarország területén bujkál.

Gálócsy, miután megállapitotta Tóth Lenke *jelenlegi tartózkodási helyét, az elfogatási paranccsal szemben odautazott és Tóth Lenke letartóztatása most már csak órák kérdése.*

Kiugrott a robogó gyorsvonatból a vasuti tolvaj

A debreceni rendőrség nehány nappal ezelőtt veszedelmes tolvajt tett ártalmatlanná, akinek *nevét azonban a nyomozás érdekeire való tekintettel egyelőre még nem közöljük a nyilvánossággal.*

Egy kisebb vasuti tolvajlásból kifolyólag rendőrkézre került egy fiatalember, aki

amikor elfogták, kiugrott a robogó gyorsvonból.

Szerencsére azonban semmi baja nem történt és néhány kisebb horzsolástól eltekintve, épen uszta meg merész vállalkozását. Elmenekülnie azonban nem sikerült, mert

a detektivek elfogták és bekisértek a rendőrségre.

Azonnal megkezdték a vasuti tolvaj kihallgatását, aki azonban álhatosan tagadott és még az a lopást sem akarta bevallani, amin tetten érték.

Később azonban megtört és *bevallotta*, hogy akkor tényleg lopott, de azt hangoztatta, hogy életében akkor lopott először, csak most tért a bün utjára és amikor leleplezték,

szégyenében ugrott ki a vonatból.

A rendőrségen azonban nem adtak hitelt az elfogott tolvaj előadásának és azt hiszik, hogy

egy veszedelmes vasuti betörőt sikerült ártalmatlanná tenni, aki a vasuti tolvajlásoknak egész sorozatát követte el.

Ujjlenyomatot vettek róla és azt fényképével együtt felküldötték a budapesti rendőri bünügyi nyilvántartó hivatalnak annak megállapitása céljából, hogy *nem-e köröznek már a rendőrhatóságok hasonló bünelkövetés miatt és hogy volt-e már büntetve?*

A vizsgálat egyébként tovább folyik és nemcsak a vasuti tolvaj bünlajstromát és előéletét akarják kinyomozni, hanem *annak megállapitása is tisztázásra szorul, hogy nincsenek-e büntársai vagy orgazdái az elfogott tolvajnak.*

Ha olcsón és elegánsan
akar öltözködni, ugy vegyen egy
kötött kosztümöt.
Ára 25 és 30 Pengő.
Benyáts Emil
harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

Bőde Gyula
üzleteiben, Kossuth-utca 57. és Csapo-utca 10.
Állandóan I. rendü friss hus és igazi debreceni módra készitett hentesáru különlegességek kaphatók. — Friss, száraz és páros kolbász, paprikás szalonna, zsir, háj, zsirszalonna. Mindennap saját készitésü friss **virsli**, és frissen sütött **lacipecsenye.** — Pénteken házilag készitett **hurka.** — **Kiváló minőségü hentesáruiért a budapesti Kézmüvesipari Kiállitáson ezüst koszoruval kitüntetve.**

Közzétették Kállay Kálmán egyetemi tanári kinevezését

Budapest, október 10. A kormányzó a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Kállay Kálmán ref. lelkészt, a debreceni ref. lelkészképző intézet tanárát a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem az „Összehasonlító irásmagyarázat és segédtudományai" tanszékén egyetemi ny. r. tanárát nevezte ki.

A ZEPPELIN AMERIKAI UTJÁT ELHALASZTOTTÁK.

Friedrichshafen, okt. 10. Friedrichshafenben erős szél fu és esett a zeső, ugy hogy ma reggel lehetetlen lett volna a Graf Zeppelint veszélyeztetés nélkül a hangárból kihuzatni. Ehez járult még, hogy az időjárási viszonyok az Atlanti Oceánon is rosszabbodtak. Amerika felől ujabb maximumok vonulnak, aminek következtében dr Eckener ma délben ismételten arra kényszerült, hogy a ma estére tervezett amerikai utját elhalassza.

BRATIANUÉK A LÁZADÁSTÓL SEM RIADNAK VISSZA, — IRJA EGY ROMÁN LAP

Páris, okt. 10. A Rumeur bukaresti hire szerint a Bratianu kormány ujabb válság előtt áll. Az október 15-én összeülő parlamentben a parasztpárti ellenzék uj offenzivára készül és mint Maniu kijelentette, minden eszközt felfognak használni arra, hogy a hatalmat magukhoz ragadják és szükség esetén a *lázadástól* sem riadnak vissza.

KRUG LAJOOS GEOLÓGUS BALESETE

Budapest, okt. 10. Szerdán az evangelikus egyetemes egyház Üllői-uti szék házában folyt le az országos evangelikus tanitóegyesület közgyülése. Uhry Károly alelnök nyitotta meg a közgyülést és bejelentette, hogy az egyesület elnökét, Krug Lajost a tegnapi nap folyamán sajnálatos baleset érte. A kiváló geológus ugyanis az Erzsébet Királynő uton *leesett a villamosról és sulyos sérülést szenvedett.*

Többek felszólalása után Galik Pál békésesabai tanitó a tantervnek evangelikus szellemben való kiegészitése cimén tartott előadást.

Lengyel kelmefestő, vegytisztitó, gőzmosó
Felvételi helyei:
CSAPO UCCA 28
BATTHYANYI UCCA 1. SZ.

Elegáns uri ruhákat
eredeti angol szöveteiből
igen mérsékelt árban készit
KERESZTESI
uriszabómester, Varga ucca 1. szám
Pontos kiszolgálás.

Kötött mellény és pulower ujdonságok
megérkeztek
Szabó Sándor
divatáru üzletében,
Batthyányi ucca 4. sz.

Egymillió 200 ezer kisgazda adjon fejenként egy pengőt és megvan oldva a gazdahitel kérdése

Pécs, okt. 10. Ma délelőtt tartották meg a vármegyeházán azt a propagandagyülést, amelyet az Országos Központi Hitelszövetkeze, kezdeményezett. Igaz Béla dr kanonok, felsőházi tag megnyitó beszéde után dr Schandl Károly vázolta azt a nehéz helyzetet, amelybe a magyar mezőgazdaságot a nagy erővel megindult világverseny sodorta, s amelyből csak egy kivezető ut van, *az olcsó hitel lehetővé tétele.* Ezt akarja elérni az OKH, *amely üzletrészek jegyzése utján az önsegély alapján nyujt segélyt a gazdatársadalomnak.* Magyarországon *1.200.000.000 kisgazda porta van*, s ha ezeknek mindenike *egy pengő üzletrészt jegyez*, ezzel már olyan erőt teremtett magának a gazdatársadalom, amely sikerrel tud megküzdeni a gazdasági válsággal.

Fischer Béla alispán és Förster Aurél, Muszti István és Pataky Dénes felszólalása után az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhivja a nagy- és középbirtokosokat, hogy tehetségük höz képest támogassák a hitelszövetkezeteket üzletrész jegyzése által.

Rádió releais állomást Debrecenbe

Most, hogy a közelmultban felépült Budapesten a nagy rádió leadó állomás, amely az egyik legerősebb adóállomása Európának; felvetődött a terv, hogy Anglia mintájára, — ahol minden nagyobb ipari és kereskedelmi gócpontban közvetitő állomás, ugynevezett releasis müködik — a nagy magyar kulturközpontokban is szereljenek fel ilyen állomásokat.

Ez nem jelentene kevesebbet, minthogy a nagy külföldi állomások változatos és gazdag müsorát már egyszerü kristály-detektoros készülékkel is lehetne venni.

A releais állomások óriási jelentőségét a szakértő közönség előtt ne mis kel bővebben kifejteni. Tekintettel azonban arra, hogy lapunk olvasói közül igen sokan vannak olvanok, akik a kor e leghatalmasabb találmányát nem ismerik kellőképen, megpróbáljuk ecsetelni

annak jelentőségét, ha Debrecen releais állomást kapna.

Alegtöbb embert az riaszt vissza a rádiózástól, hogy: egyrészt drága és költséges, másrészt sok baj és vesződés jár vele. Ez az aggály jogosult is a komplikáltabb, ugynevezet nagyteljesitményü 6—8 lámpás vevőgépeknél, amelyeket kevés kivétellel csak szakértő és képzet rádiós kezelhet. Ezeknek az ára és a vele járó üzemköltség olv nagy, hogy kisfizetésü tisztviselő és iparos, de általában a középosztályhoz tartozók nem tudják megfizetni. Másképen áll azonban a dolog a kisebb teljesitményü, olcsóbb 1—3 lámpás és kristálydetektoros készülékekkel.

Ezeket már kevés fizetésü ember is meg tudja vásárolni és az üzemköltségek sem tesznek ki jelentős összeget. A kristálydetektoros készülékre meg épen semmi gond nincs, sem üzemanyagot, sem áramot nem fogyaszt.

És it lenne a legnagyobb jogosultsága a közvetitő állomásnak.

A közvetitő állomások nagy erősségü vevőkészülékekkel vannak ellátva, amelyek Amerikát is veszik. A vételt felerősitik és ujra leadják, ugy, hogy azt kristálydetektoros készülékek is tisztán és erősen vehetik. Ez nem jelent kevesebbet, mint hogy a 25 pengőbe kerülő kristálydedektoros készülékekkel ugyanazt az anyagot lehet venni, mint az ezrekbe kerülő, komplikált és hatalmas üzemköltségekkel járó vevőberendezésekkel.

Az összes vidéki lapok között a „**Debreczen**" az első, amely átlátva ennek a kérdésnek a fontosságát, a rádiót mindjobban kedvelő közönség szempontjából mozgalmat indit azért, hogy

rádió közvetitő állomást szereljenek fel a nagy vidéki városokban. Természetesen elsősorban Debrecenben,

ahol a rádiónak annyi előfizetője van. Ez a szám akciónk sikere esetén természetesen **csak szaporodna,** ugyhogy a posta sem csinálna rossz üzletet a debreceni közvetitő állomással.

Egyébként ebben az ügyben több jelentős debreceni személyiséget megfogunk szóllaltatni, valamint az érdekelteket is, a postát, a várost és amit elsősorban kellett volna mondanunk, — magát a rádióra előfizető közönséget.

Beszéltünk az egyik legöregebb debreceni rádióamatőrrel, **Gavallér Lajos** postatisztlel, akitől megkérdeztük, hogy Debrecenben minek van jogosultsága inkább: önálló adóállomásnak, vagy releais állomásnak?

— Csakis releaisnek! — volt a felelet. — Egy önálló debreceni adóállomás halálos csapás lenne a debreceni rádióamatőröknek. Tudniillik az alatt az idő alatt, mig a helyi adó működik, nem lehetne venni egyetlen más állomást sem. Ezt pedig a helyi müsor nem tudná kárpótolni.

— Nos és ahol leadó van, — például Budapesten, — **a külföldi állomásokat nem lehet venni.**

— Lehet, de ehhez rendkivül komplikált, — ugynevezett szürő berendezések kellenek, amit nem igen tud az anyagiakkal szüken megáldott amatőr megvenni.

Éppen ezért leadót csak olyan helyen érdemes épiteni, ahol a **kapott értékek fölérik az elveszetteket.**

Kérjük a rádió-tulajdonosokat, hogy közöljék velünk véleményüket akciónkról és esetleges ötleteiket is irják meg. Az egész debreceni rádiós társadalom összefogására van szükség hogy a tervet sikerrel keresztül lehessen vinni.

(— mjén).

FILJELENTETTE AZ APJA DOLOGKERÜLŐ FIÁT

„Ha megvernek orditok, ha nem bántanak nem dolgozom".

Különös ügyben tárgyalt tegnap a debreceni kir. járásbiróság. **Petkó Gy.** 29 éves fiatalembert, aki egy Erzsébet uccai nyilvánosházban volt kapus, jelentették fel a szülei, közveszélyes munkakerülés cimén. **Petkó Gyulát** a rendőrségi fogdából vezették elő, ahol jelenleg 8 napi büntetését tölti.

— Nem lehet vele bírni tekintetes járásbiróság.

Nem akar dolgozni menni sehova. Naphosszat nők után jár, ha meg hazajön, követelődzik és többi testvéreit is arra csábitja, hogy ne dolgozzanak panaszkodott az apa.

— Ha meg nem akarjuk beengedni, beveri ránk az ablakot, — tette hozzá az anyja.

Amikor a járásbiró személyi adatira nézve kihallgatta, Petkó Gyula kijelentette, hogy

nem tudja milyen vallásu, mert annyira izgatott, hogy nem emlékszik arra, hogy görög katholikus-e, vagy lutheránus.

Amikor végre az apa segitségével megállapitották a vallását, a járásbiró ráakarta beszélni arra, hogy

fogadjon szót az apjának és dolgozzon rendes helyen, hiszen már nem gyerek.

— Hiába mondom én neki kérem, — mondja az apa.

„Ha ütnek orditok, ha nem ütnek nem dolgozom" — jelenti ki. Amikor meg azzal fenyegetjük, hogy lecsukja a biróság a munkakerülésért, azt mondja, hogy **legalább rendes szállása lesz.**

Bármennyire is akarta az apa, hogy mukakerülő fiát a biróság megbüntesse, az nem volt lehetséges, mert közveszélyes munkakerülésért csak közvád alapján lehet büntetni.

Háj és zsirnakvaló
saját hizlalásomból levágott sertésekből
garantált zsirtartalommal
legelőnyösebben szerezhető be
Horváth Gábor
hentes és csemegeüzletében
Kossuth ucca 13. szám.
Fióküzlet: Csapó-u. 93.

Egy dusgazdag amerikai asszony szerelme és halála Magyarországon

Autódefekt közben ismerkedett meg egy csabai fiatalemberrel és autódefekt okozta halálát

Békéscsaba, október 10. Rövid távíratban már beszámoltak a lapok arról a halálos autószerencsétlenségről, amely néhány nappal ezelőtt Békéscsaba mellett országútont történt.

Özv. Hermann Gyuláné Fodor Katinka, egy dúsgazdag Amerikába szakadt aradi úriasszony lett a katasztrófa halálos áldozata

Miss Americának nevezték Aradon, ahol mindenkit elkápráztatott csodálatos gazdagságával, káprázatos ékszereivel, pompás toalettjeivel, hatalmas Packard autójával. Az aradi „Miss America" halálos autószerencsétlensége mögött olyan romantikus, olyan érdekes történet áll, amelyet érdemes részletesen elmondani

A szerelem vitte a halálba a negyvenegy éves dúsgazdag amerikai asszonyt. Száz kilométeres tempóban, mámorosan, szerelmesen robbant autójával a békéscsabai országúton s az egyik kilométerkőnél felborult a hatalmas kocsi és Miss America összeroncsolt fejjel, holtan maradt a kocsi alatt.

A dúsgazdag Miss Amerika halálos regénye, mint most utóbb megállapítják, mámoros órában ért véget a békéscsabai országúton.

Hárman ültek az autóban, **Hermann Gyuláné s egy fiatalember, Berger Imre, békéscsabai írógépkereskedő és Hermannné elszászi soffőrje Engasser Lajos. Az autó útnak indult mámorosak voltak az éjszakai mulatozástól s amikor a soffőr mérsékelt sebességgel indult útnak Békéscsabáról Budapest felé, Hermannné egyre gyorsabb tempót diktált. A soffőr százkilométeres sebességre kapcsolt és megtörtént a katasztrófa. Miss America meghalt a helyszínen, kisérője a fiatalember, Berger Imre és a soffőr csak könnyebben sebesültek meg.** A békéscsabai kórházba vitték őket. Megindult a vizsgálat és ennek megállapításából bontakozik ki most a szerencsétlenség romantikus előzménye.

Özvegy Hermann Gyuláné, Fodor Katinka, aki hatalmas vagyont gyüjtött Amerikában, néhány héttel ezelőtt elhatározta, hogy **hazatér szülővárosába, Aradra, hogy a szigoru amerikai élet után kimulassa magát és meglátogassa ismerőseit és rokonait.** Bécsből autójával indult útnak Arad felé. Mikor a gépkocsi **Mezőtúrra érkezett, kisebb defektus érte az autót s amig a soffőr a javításával foglalatoskodott, Hermannné leszállott az autóból s a kocsi mellett sétált az országúton.** Észrevette, hogy nehány lépésre az autó mellett **két elegánsan öltözött fiatalember ül az út szélén és körtét esznek** Az uriasszony kedves közvetlenséggel **megszólította a két fiatalembert, akik megkinálták a körtéből és bemutatkoztak neki.** Az egyik Berger Imre 28 éves békéscsabai írógépkereskedő volt a másik Németh László színész. Rövid beszélgetés után **Hermannné meginvitálta a fiatalembereket autójába,** — Mezőtúrra mentek mulatni. A mezőtúri pezsgős, cigányos mulatság kitünően sikerült. Miután Berger kiegyenlitette a számlát, Hermannné, hogy revanzsálja magát, **Békéscsabára hivta meg a két urat.**

Két napig tartott a békéscsabai mulatság, de két nap után sem ért véget, mert Békéscsabáról Batonyára mentek át és ott folyt tovább a mulatság. Ott azután elvált Hermanné ismerősei től és gépkocsiján Aradra hajtatott, a két fiatalember pedig Békéscsabára útazott.

Az átmulatot éjszakák s a kedélyes nagy mulatságok után Hermann Gyuláné komolyan beleszeretett Berger Imrébe és csak kevés ideig maradt Aradon, ahova eredetileg szándékozott menni, hanem elhatározta, hogy sürgősen Békéscsabára útazik Berger Imréhez. Néhány nappal ezelőtt meg is érkezett Békéscsabára.

Ujabb mulatozás kzdődött, ujból folyt a pezsgő és szólt a cigányzene és hajnalban Hermann Gyuláné azt proponálta a fiatalembereknek, hogy autózzanak Budapestre és ott folytassák tovább a mulatozást.

Mámoros fővel szállottak be a gépkocsiba. Vad sebességet, eszeveszett tempót követelt *a mámoros Miss America s a soffőr rá is kapcsolt a maximális sebességre. Néhány perc mulva megtörtént a halálos katasztrófa...*

Megállapitotta a nyomozás azt is, hogy az autókaramból után a szerencsétlenül járt uriasszony hatalmas *utiböröndjéből, mely az autóhoz volt erősitve, több értékes ékszer, készpénz és értékes holmi eltünt. Eltüntek a rajta levő ékszerek is, többek között egy hetven brilliánsból álló melltü is.* — A hozzátartozók, akiket azonnal értesitettek a katasztrófáról, azt állitják, hogy *megközeliti a tizezer dollárt az eltünt ékszerek és holmik értéke. A rendőrség megállapitása szerint azonban aligha érték tizezer dollárt az eltünt holmik. A halálosan sebesült uriasszonyt ismeretlen tettesek raboliták ki.* A katasztrófa után ugyanis hatalmas csődület vette körül az összetört gépkocsit s *amig az érdeklődők egy része a sebesültek segitségére sietett,* akadtak, akik a halott asszony retiküljét és a böröndöket megdézsmálták. A békéscsabai rendőrkapitányság, valamint a csendőrség *a legnagyobb erélyel indította meg a nyomozást, hogy a katasztrófa hiénáit kézrekeritse.*

A békéscsabai közkórházban egyébként rendőri bizottság szállott ki, mely *kihallgatta Berger Imrét és Engasszer Lajos soffőrt. Berger vallomásában elmondotta, hogy valóban száz kilométeres tempóban haladtak, a katasztrófa után elvesztette eszméletét és nem tudja, hogyan történt a baleset.* A soffőr vallomásában azt adta elő, hogy azt a gumit, amely a szerencsétlenséget okozta, már *kétszer javitották meg, a halálos baleset akkor is bekövetkezhetett volna a soffőr szerint, ha mérsékeltebb tempóban halad.*

A szerencsétlenül járt Hermann Gyuláné holttestét megvizsgálták a törvényszéki orvosok és megállapitották, hogy *végtagjai több helyen eltörtek s feje teljesen szétroncsolódott.*

A holttestet Bécsbe szállitják s a bécsi krematóriumban hamvasztják el.

Fantasztikus összegekről beszélnek, ami az örökösökre vár. Az eddigi megállapitások szerint *félmillió dollár vagyon maradt a szerencsétlenül járt uri osszony után.*

A vagyon főörököse *Merkler Ede,* Hermann Gyuláné huszonhatéves fia lesz, aki jelenleg *Olaszországban tartózkodik és Nápolyban értesült a katasztrófáról.* De valószinüleg jelentős örökség vár Hermanné New Yorkban élő két testvérére, Fodor Rezső ékszergyári hivatalnokra és Dominosné Fodor Józsára is.

Aki idegen kasszákból él

Lopott és „Nyilatkozat"-ot adott. — 3 hónapra és 3 évi hivatalvesztére itél ték.

A pénzszerzés veszélyes és kényelmetlen módját választotta Szabó Kálmán ügynök, volt Csemete ucca 15. sz. alatti lakos. Bement a vendéglőkbe és olyan üzletekbe, ahol reménye volt arra, hogy egy pár pillantra egyedül maradhat. Amikor mindenki kiment az üzlethelyiségből,

a pénztár mellé lépett és jól belemarkolt a kasszába.

Sokáig nem jöttek rá kisded játékaira, amig egyszer Burai Isvtán homokkerti hentesmesternél rajtavesztett. Tudniillik az történt, hogy Burai István hentesmester amint visszajött,

azonal megnézte a kasszát és megdöbbenve tapasztalta, hogy abból 36 pengő hiányzik.

Természetesn azonnal felelősségre vonta Szabó Kálmánt, aki azzal védekezett, hogy előtte egy Szücs Gyula nevü embre is volt az üzlethelyiségben, tehát őt is épen ugy gyanusithatják. A hentesmester azonban erélyesen követelte a pénzét. Szabó Kálmán ekkor megijedt és a következő nyilatkozatot adta át Burai Istvánnak:

Nyilatkozat.

Miután Burai István ur bemondása szerint 30 pengő hiánya van és akkor, amikor a hiány keletkezett, nem volt ott más, mint Szücs Gyula ur és én Szabó Kálmán, én részemről a Burai István ur által követelt összeget részben hajlandó vagyok megfizetni. *Szabó Kálmán.*

De nemcsak ez az eset terheli Szabó Kálmán lelkiismeretét. Filep Imréné Rother ucca 8. sz. alatti vendéglősnétől is

ellopott 140 pengőt ugyanezzel a trükkel.

Tegnap vonta felelősségre a debreceni kir. járásbiróság Szabó Kálmánt. A járásbiróságon a rendőrségen tett beismerő vallomásával ellentétben mindent tagadott és azt mondota, hogy

csak azért vallott a rendőrségen, mert megverték.

Arra vonatkozólag pedig, hogy honnan volt pénze különböző bevásárlásokra, azt adta elő, hogy *egy nagybátyja jött Debrecenbe, aki pénzt hozott neki.* Erre vonatkozólag kérte Papp Rózsi varróleány kihallgatását, aki egy udvarban lakott vele.

Arra nézve, hogy bántották-e Szabó Kálmánt a rendőrségen, kihallgatták Elek Ferenc rendőrfogalmazót, Szennyei-Merse József Alföldi Béla és Izsák Jenő detektiveket. A vallomásokból bebizonyult, hogy Szabó Kálmánt senki nem kényszeritette vallomása megtételére.

Ezután a járásbiróság kihirdette az itéletet. Szabó Kálmánt

3 havi fogházra, amelyből 5 napot előzetes őrizetbevételével kitöltöttnek vettek és 3 évi hivatalvesztésre itéltek.

Szabó Kálmán az itéletbe nem nyugodott bele, — *azonban az előzetes letartóztatását a felebezés daczára is fenntartotta a járásbiró.*

A hajduszoboszlói autóvezetők háboruja a törvényszék előtt

Soffőrök egymás között

Érdekes testisértési ügyben tárgyalt szerdán a debreceni kir. törvényszék Jeney büntetőtanácsa. Jenkey Sándor hajduszoboszlói soffőr került a vádlottak padjára Berényi Béla ugyancsak hajduszoboszlói soffőr. A testisértési ügynek érdekes előzményei vannak.

Hajduszoboszlón néhány év alatt **de főleg a forrás felszökése óta az** autóforgalom rohamosan meguövekedett. Ezzel pedig egyenes arányban a konkurrencia. Az üzleti féltékenység főkép két kocsitulajdonos: Berényi Béla és Jenkey Sándor között fejlődött ki idők folyamán.

Mult év májusában az a hir terjedt el a soffőrök között, hogy Jenkey állitólag azt mondotta, hogy Berényit autójával az árokba fordítja. Ez a szóbeszéd pedig azután keletkezett, hogy május 2-án és 5-én Berényi és Jenkey kocsija között két kisebb karambol történt. Rá két napra, május 7-én azután ismét kisebb karamból történt.

Berényi e kisebb ütközés után a rendőrségre ment s feljelentést tett Berényi István ellen s ez esetben testtesti sértés miatt.

Azt bállította ugyanis, hogy az több szöri összeütközések során az összeütközözések okozta izgalom annyira igénybe vette idegeit, hogy ez az időszerüen fellépő idegbetegeség megakadályozta abban, hogy munkáját, az autóvezetést ugyanolyan mértékben tudta volna végni, mint annakelőtte.

A feljelentés alapján megindult eljárás során Jenkey Sándor soffőr ellen testisértés miatt emelt vádat az ügyészség. A debreceni kir. törvényszék Jeney tanácsa szerdán délelőtt vonta felelősségre Jenkey Sándort.

A vádlott tazzal védekezett, hogy nem történt három karambol, csupán egyszer ütközött össze Berényi kocsijával május 7-én. Az sem volt karamból, hanem lényegtelenebb kis összeütközés, az előzésnél.

Berényi Béla azt állította kihallgatása során, hogy az összeütközés annyira hatással volt idegeire, hogy két napig nem tudta vezetni autóját s később is csak nagy erőmegfeszítés árán láthatta el szolgálatát.

A bíróság ezután több tanut hallgatott ki, akik azt igazolták, hogy Berényi már az eset előtt is láthatón ideges; igazolták azt is, hogy a május 7-én történt összeütközés jelentéktelen volt.

Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő mondotta el ezután szakértői véleményét, amely szerint, Berényi idegessége nem hozható összefüggés a rosszakarattal

Kádár István dr. kir. ügyész részben a kihallgatott tanuvallmások, de főkép az orvosszakértő valamennyi alapján a vádlott Jenkey Sándor ellen emelt vádat elejtette. A sértett jogi képviselője nem vette át a vád képtviseletét, amire a bíróság a vádlott eleln megszüntette az eljárást.

X Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám, izlésesen és olcsón fest cimtáblákat, épület és bútormázolásokat.

Debrecenben nyomorgó felvidéki menekültek

Jószivü emberek segitségét és támogalását kéri a Sz. M. E. részükre

Tiz év óta 300.000 őslakót üztek ki a Felvidékről a csehek; magyarokat, szlovákokat, zipszereket és ruthéneket. Legtöbben csak a puszta életüket menthették meg, vagyonuk odaveszett.

Néhány felvidéki menekült család Debrecenben és Hajdúvármegyében huzódott meg és itt várják évek óta a felszabadulást, amikor visszatérhetnek szülőföldjükre. Itt nyomorognak, de hangtalanul türnek, örülnek a betevő falatnak is, amiért szivesen dolgoznak. De soknak még az sem jut, mert nincs munka.

Két felvidéki menekültre hivjuk fel a jólelkü emberek figyelmét a „Szlovák menekültek egyesülete" debreceni és hajdúvármegyei szervezetének titkársága utján, hogy segitségükre legyen az, aki tehet valamit értük. Nem könyöradományt kérnek ők, hanem munkát, hogy megélhessenek.

Itt mutatjuk be a két felvidéki menekült kálváriajárását; röviden, hogy az olvasóközönség is részvéttel forduljon feléjük.

MÁSFÉL ÉVIG CSEH RABSÁGBAN

Tomcsányi József okleveles gazdatiszt az elrabolt Gömörvármegyében, Rimakokován született, ref. vallásu, jelenleg 32 éves. Gróf Pálffy János örököseinek birtokán volt gazdatiszt. A cseh-szlovák állam (falom lesz még belőle!) megalakulásakor a magyar párt titkára lett és tevékenyen vett részt a magyarság megszervezésében. A csehek még 1920-ban letartóztatták és másfél évig volt vizsgálati fogságban Aranyosmaróton és Pozsonyban. Vele szenvedtek cseh rabságot Tobler János országgyülési képviselő, Szappanos Lajos, Rákossy Lajos földbirtokos, báró Máriássy Zoltán volt főispán és még sok jó magyar hazafi. Legutolsó fogolytársa *Windischgraetz* Lajos herceg volt.

Másfélévi fogság után, miután se a kémkedés, se az irredenta vádat nem tudták ellene bizonyitani, szinleg szabadlábra helyezték, mire vissza akart térni állomáshelyére ott azonban jó emberei értesitették, hogy már keresik a cseh zsandárok újabb elfogató paranesot adtak ki ellene. Tomcsányi megelégelte a másfélévi cseh rabságot és 1922 junius 30-án átszökött a trianoni határon. Utólag értesült, hogy gazdatiszti állását cseh foglalta el, aki valószinüleg birtokba vette 2 szoba berendezését a házi felszerelésekkel, 2 tehenét, 4 disznóját és 150 fő nyi baromfi állományát. A kára több, mint 4000 pengő. Csak a puszta élete maradt meg. Utána jött felesége 2 kis gyermekével. Most Debrecenben kétségbeejtő helyzetben nyomorog családjával. Nem tudott évek óta megfelelő álláshoz jutni, pedig a legdurvább munkától sem riad vissza.

Nyáron a máv.-nál volt pályamunkás 26 fillér órabér mellett, 10 órai munkával napi 2 pengő 60 fillért kersett. Havonkint 64 pengő keresete volt és ebből 30 pengő esett a lakbérre.

Az őszi esőzések alatt megbetegedett, nem birta a munkát. Ekkor a gázgyárnál kapott munkát: szenet lapátolt 36 fillér órabérért. De nem birta azt sem, mert 5 nap mulva kidőlt, beteg lett. Megint állás nélkül van, családja nyomorog.

Hogy két apró gyermeke tejhez jusson, a Stefánia-szövetséghez utasitottuk 2 hét előtt. Ott kapott — igéretet. Felirták a nevét és lakását azzal, hogy a csecsemővédőnő megvizsgálja helyzetét és akkor a két gyermek részére tejet kap. De a csecsemővédőnőt két hét óta hiába várja Diószegi nccа 12. sz. a. lakásán a két apróság a tejecskével, — mint ő keserüen panaszolja.

Tomcsányi régi, magyar nemes család sarja: nem könyöradományt kér, hanem álláshoz juttatást, hogy becsületes munkával kereshesse meg kenyerét. Ki tud segiteni rajta? Bármily munkát vállal.

NEM MEHET HAZA

Kecskeméti Sándor zemplénmegyei, 30 éves, nős, 1 gyermek apja, 4 középiskolát végzett lakatossegéd, róm. kath. vallásu, a régi Téglavető 290. sz. gunyhóban nyomorog. — Nem mehet haza Nagymihály községbe, mert katonaszökevény. Reménytelen nyomorban van.

Ma sikerült álláshoz jutnia a máv. fütőháznál, mint napibéres munkásnak, de előbb orvosi vizsgálatnak kell alávetnie magát és 2 pengő 72 fillért kell lefizetnie, de egyetlen fillérje sincs, két nap óta koplal a családjával együtt. Ki segiti meg, hogy az első hetet ledolgozhassa? Mert alig áll a lábán.

Az ő csecsemő leánykája is tejre szorul. Ne várja a jelentkezést a Stefánia-szövetség, mert jártányi ereje sincs az anyának, hanem menjen oda a védőnő hivás nélkül és juttassa oda a tejet, mert a csecsemő elpusztul addig, ha olyan sokáig kell a segitségre várni, mint Diószegi nccа 12. sz. alatt a Tomcsányi két kis gyermekének.

Felhivjuk a Szent Antal-alap kezelőjének figyelmét is a Téglavető 290. sz. alatti nyomortanyára! — Gyors segitségre van szükség: ennivalóra és tüzifára.

Aki pénzben nyujthat segitséget felvidéki menekültek részére, juttassa adományát a „Debrecen" szerkesztősége utján a Sz. M. E. debreceni titkárságához. Hálás köszönettel fog nyilvánosan nyugtázni az országos elnökség minden fillért.

Panflavin-
PASTILLÁK
Szakorvosok ajánlják **torokgyulladás, meghülés,** valamint a **spanyolnátha** elleni védekezésül.
A Panflavin-pastillák minden fertőző betegség ellen oly egészen csodás hatást vélnek ki, melyet a legkiválóbb szakorvosok elismernek.

Huscsarnokomat
Csütörtökön Csapó-u. 14. sz. alatti pesti mintára megnyitom. Tisztelettel kérem a nagyközönség pártfogását. Radicsek Jenő

MODIANO
SZIVARKAPAPIR
ÉS HÜVELY

J. D. Modiano

Megválaszlották a ref. egyházkerület uj tanácsbiráit

A tiszántuli református egyházkerület szavazatbontó küldöttsége október 8-án dr Baltazár Dezső püspök elnöklésével ülést tartott és ezen felbontották az egyházközségektől beérkezett szavazatokat. — Megállapitották, hogy az egyházkerületi lelkészi tanácsbirákul, amely tisztségekre 516 szavazat érkezett be, Ezek a következőképen oszlottak meg:

Dr Révész Imre 514.
Makláry kunhegyesi lelkész 514,
Dr Csikesz Sándor 502,
Görömbey Péter nagykállói lelkész 512.
Tere Gyula hódmezővásárhelyi lelkész 511.
Szabó János kocsordi lelkész 495.

Világi részről egyházi tanácsbirák lettek:

Koloszváry Bálint budapesti egyetemi tanár 513,
Dr Vásáry István h.-polgármester 510.
Karay Sándor kolléginumi igazgató 515.
Dr Gaál Endre ny államtitkár, országgyülési képviselő 511 szavazattal.

Zsinati lelkészi pótképviselőkre leadtak 516 szavazatot, még pedig Török Vince lelkészre 512 szavazat esett. Dr Széll Gyulát zsinati világi rendes képviselővé választották 509 szavazattal.

PÖR A VIGYÁZÓ-BIRTOK KÖRÜL

Budapest, október 10. Ma délelőtt a budapesti kir. törvényszéken perfelvételi tárgyalás volt a Vigyázó hagyaték ismeretlen örökösei ellen, amelyen az alperes a Magyar Tudományos Akadémia is képviseltette magát. Halász Gyuláné, volt váci főszolgabiró felesége ugyanis pert indított a Vigyázó hagyaték ellen, melyben 22.231,009 pengő járulékait követeli. A felperes birtokot bérelt Vigyázó Ferenc gróftól és a bérlet körüli anyagi differenciák támadtak.

Perfelvétel után a bíróság elnapolta a tárgyalást azzal, hogy 20 napon belül köll az előkészitő iratokat benyujtani és azok beérkezése után fogja kitüzni a tárgyalás napját.

VILLANI FRIGYES BÁRÓ PÁRISI KÖVET

A MTI. jelenti: *Villani* Frigyes báró rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, aki mostanáig a bukaresti magyar királyi követséget vezette, párisi követté van kiszemelve. Ezért Villani Frigyes báró a legközelebbi napokban távozik Bukarestből.

CHAMBERLAIN EGÉSZSÉGES

Newyork, okt. 10. *Chamberlain* angol külügyminiszter a tegnapi napot San-Franciskóban töltötte. Ujságirók előtt ugy nyilatkozott, hogy egészségi állapota most már minden tekintetben kielégitő. Néhány nap mulva már el is hagyja Amerikát és visszatér Londonba. Reméli, hogy november végén ujból átveheti a londoni külügyminisztérium vezetését.

Gyászrovat

Dr. Kirchoffer Kálmán meghalt. Súlyos csapás érte Debrecen sporttársadalmát, de legelsősorban Debrecen legrégibb sportegyesületét, a Debreceni Torna Egyesületet. Régi híres bajnok atlétája, dr. Kirchoffer Kálmán, nyírbátori ügyvéd meghalt.

Dr. Kirchoffer Kálmán ahhoz az atlétagárdához tartozott, amely a háború előtt naggyá tette a DTE atlétikáját és országszerte dicsőséget szerzet a DTE-nek. Dr. Kirchoffer Kálmán súlydobó volt és megnyerte Magyarország súlydobó bajnokságát is, számos kerületi bajnokságot és tagja volt a DTE híres ötös súlydobó csapatának, amelyben benne volt a hősi halált halt Mudin Imre is. Ez a súlydobó csapat sokáig tartotta a magyar rekordot. Dr. Kirchoffer Kálmán ízig-vérig sportember volt és bár évek óta kínozta a betegség, még a múlt esztendőben is indult versenyen. Bár régi egyesületében a DTE-ben az utóbbi években stagnált az atlétika, dr. Kirchoffer Kálmán, hogy kielégíthesse a versenyzési szenvedélyét, a DEAC-ba lépett, de szivében megmaradt továbbra is DTE-istának.

Az erős, csupa izom embert azonban mégis legyőzte a kérlelhetetlen betegség, a rák és dr. Kirchoffer Kálmán hiába operáltatta magát Bécsben, az operáció már nem segített rajta és szerdán délután Nyírbátorban, családja körében meghalt. Dr. Kirchoffer Kálmán temetésén a DTE testületileg fogja képviseltetni magát és akik a temetésen részt akarnak venni, ebbeli szándékukat közöljék vagy Szarukán Sándor igazgatóval, (telefon 110), vagy dr. Fényes Jenővel (telefon 6-23). A DTE egyébként, amely most szervezi újjá atlétikai szakosztályát, vándordíjat fog alapítani dr. Kirchoffer Kálmán emlékezetére.

Kutócs Kálmán mozdonyvezető, életének 41-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, délután 2 órakor lesz Késes ucca 14. szám alól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan uccai temetőbe. A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. A bennünket ért nagy csapás alkalmával nyilvánított jóleső részvétért fogadják hálás köszönetünket. — Debrecen 1928. okt. hó 8-án. **özv. Kubinyi Lajosné Kubinyi Gabriella, Kubinyi G. Béla.**

Halottszállítás autón
vidékre is!
M. kir. Tisza István tudomány **klinikai szállítója.**
Fehértói Dániel
temetkezési vállalkozó
Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon nappal 11-85.
Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **halottszállító autót** állitottam be s igy módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállitani.

Sirkövek
minden minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők Hunyadi ucca 14. Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket és rajzokat díjtalanul készitünk.
Telefon 7-24.

Kötelet kért a rendőrségi fogdában, hogy felakassza magát

„Nincsen nekem földem, csak minden oldalról két lépés - a temetőben"

Nagybajuszos gazdálkodó állott tegnap délelőtt a rendőrbiróság előtt. Orrára vörös virágokat festett már az alkohol és szája messzire büzlött a pálinkától Révetegen bámult maga elé és kihallgatás közben néha-néha megfogódzott az asztalban, mert különben bizonytalan alapokon nyugvó lábai felmondták volna a szolgálatot.

Tegnap reggel állitották elő a rendőrségen, mert szekerével a Kossuth-utcában a rendőrség előtt elütötte Kovács József Türr utca 6. szám alatt lakó korát. A rendőrök alig tudták megfékezni az ittas gazdálkodót. Levitték a fogdába, ahol sirva fakadt és könyörögni kezdett:

— Adjanak nekem egy kötelet, hadd akasszam fel magam.

Természetesen azonban ezt a kérelmét nem teljesitették. Amikor igazoltatásra került a sor és egy kicsit magához tért a részeg gazdálkodó, azt állitotta, hogy Szabó Albertnek hivják és a Haláp utca 25. szám alatt lakik.

Azonnal utána jártak és megállapitották, hogy hamis nevet mondott be.

A rendőrbiró előtt már valamivel józanabb volt és bevallotta, hogy tényleg hamis nevet használt, mert Szilassi Gábornak hivják és Vámospércsen részesgazda a részeges gazda.

Kihallgatása bővelkedett a humoros jelenetekben. Amikor a rendőrbiró megkérdezte, hogy van e földje, nagy hangon válaszolt:

— Nincsen nekem más földem, csak minden oldalról két lépés a temetőben.

— Van családja?

— Feleségem van, de azzal nem vagyok megesküdve. Bár azonban ne lenne. Majd szomoru hangon folytatta. — De jót tenne az Ur Isten, ha elvenné, de azt sem bánnám, ha már őt nem lehet, akkor engem szóllitani magához.

— Mennyi a havi keresete?

— Havi? Nincsen nekem semmisem Nincsen nekem pénzem, van az áldásnak.

— Volt e már büntetve?

— Nem voltam én kérem. Több mint tiz éve egyszer gubicsot szedtem az erdőben. Össze is hordtam egy köténynyi valót s ezért két napot ültettek.

— Hát mit csináljak most magával — kérdezte a rendőrbiró — pénzbüntetést akar, vagy inkább ülne.

— Nincsen nekem pénzem, de meg azt a csufságot sem szeretném, hogy lecsukjanak.

— De hát mégis mit akar?

— Legfeljebb tessen hazaengedni?

— Azután mondja barátom, miért iszik maga annyit, hisz ugy néz ki, mint egy pálinkáshordó.

— Innék én kérem többet, ha volna mit, vagy ha vóna módom hozzá.

A rendőrbiró erre kihirdette az ítéletet, mely szerint 10 pengő pénzbüntetésre itélte, ami nem fizetés esetén 2 napi elzárásra változtatható át.

— Tiz pengő? Az sok pénz, nem volt nekem annyi soha.

— Akkor ülhet két napot.

— Az meg sok lesz, mert négy napba kerül. Amig bejövök egy nap, itt két nap, haza ismét egy nap.

— Mindjárt meg is kezdheti, akkor nyer egy napot.

— Kezdje meg az áldás, hát a lovat ki hajtja haza.

A jegyzőkönyvvezető erre kitöltött egy csekket és átadta a kedélyes gazdálkodónak.

— Hát aztán ezzel mit csináljak?

— Tizenöt nap alatt beküldi a tiz pengő büntetést.

— Tiz pengőt? Azt már nem, akkor inkább alszom két napot.

A humoros tárgyalás ezzel véget is ért. Az öreg Szilassi Gábor kacskaringós betükkel aláfirkantotta a jegyzőkönyvet és egy rendőr kiséretében távozott. Mindaddig azonban a rendőrségen őrizetben marad, amig személyazonosságát kétséget kizáróan nem igazolják. Addig is legalább van ideje kialudni az alkohol mámorát.

(—enczy.)

A román igazságügyminisztert azzal vádolják, hogy katonaszökevény volt

A bukaresti lapokban napok óta folyik az az elkeseredett harc, melyet a kamara alelnöke, Istrate Micescu és az igazságügyminiszter vivnak egymással. A kamara elnöke legutóbbi cikkében azt állitotta, hogy Stelian Popescu igazságügyminiszter 1896-ban a hadbiróság elé került, mely el is itélte a katonaszökevénységért. A kamara alelnöke azt is megirta, hogy a mikor a győztes németek a világháboru alatt bevonultak Bukarestbe, ugyanaz a Popescu, aki most igazságügyminiszter, az Universul cimü lap hasábjain lelkesen üdvözölte az ellenséges csapatokat.

A kamara alelnöke tehát nyiltan a hadseregből való szökéssel és hazaárulással vádolja az igazságügyminisztert. — Bukarestben most kivánesian várják, hogy erre az erős támadásra miként tud válaszolni Popescu.

RÁDIÓ-MŰSOR

Csütörtök, október 11.

Budapest 557.5 (3) (20) 11.45 Hírek közgazdaság, s közben 12 órakor déli harangszó az egyetem-téri templomból. Utána: Zongorahangverseny.. 1 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 3 Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 5 Palásti László felolvasása: A riportfényképezésről. 5.45 Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 6.45 Rádió amatőrposta. 7.30 Angol nyelvoktatás. 8.10 Wenczel Béla m. kir. Operaház művészének ballada és dalestje, zongorán kisér Polgár Tibor. 8.45 Operettrészletek, tangók, blusek. Előadják Lakatos I. Verbőczy Ila és Teleky Sándor szalon trió kisérettel. 10.20 Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána gramofonhangverseny.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 12.45 Párizs (Eifel): Gounod szemelvények. 4 Bécs: Zenekari hangverseny. 5 Nápoly Mario Luciani (bariton) hangversenye 6 Leipzig: Spanyol lecke. 7 Zágráb: Francia lecke. 7.30 Bécs: Angol lecke. Lausaunne: Táncezene. München: Kamarazene. 8 Berlin: Lortzing: Udine (opera), utána táncezene. Bécs: Népszerü est. Berlin: Vidám est. Leipzig: Operett est. Zürich: Szórakoztató zene. 8.50 Milánó: Opera közvetités. 9 Langenberg: Wagner: Walkür (opera). Róma: Ranzato: Cinella (operett). 9.15 Königsberg: Kamarazene. 10 Prága: Táncezene. 10.20 Pozsony: Gramofonzene. 10.30 Breslau: Táncezene. Varsó: Táncezene.)

Ha takarékos akar lenni, **cipő szükséglete?**
Grünwaldnál kell venni.
Kizárólag saját készitésü raktár férfi-, női- és fiucipőkben.
Sas ucca 4. szám. Kölcsönös Segélyző palotában.

Sok pénzt takarit meg,
Ha téli ruha szükségletét már most szerzi be szezon előtt. — Rendkivüli olcsó áron vásárolhatja most őszi öltönyét, felöltőjét, téli kabátját treuschkoatját, hubertuszát, vadász kabátját, bőrkabátját és esőköppenyét, ugyszintén mindennemü fiu és gyermekruháját, mig nem áll be a hideg.
Hajduságí Ruhaáruház
Piac ucca 67. szám.

Szőrmeáruk
lipcsei összeköttetésem révén: pesti árban szerezhetők be.
Adler szücsnél
Bathyányi ucca 2.

Uj hazafiság fogalma

A Duna-medence tíz esztendővel a békeszerződések után még mindig kiforratlan állapotban sinyli az elvakult és igazságtalan béke áldatlan következményeit. A megmaradt Magyarországon nincs magyar ember, aki lemondana Szent István birodalmáról, mert szent meggyőződéssel és mindnyájunk lelkében a tudat, hogy **a szentistváni történelmi örökség az az egyetlen államjogi és területi egység, mely a magyar államiságot, Közép-Európa fejlődését és a Kárpátok ölén élő különböző népek boldogulását biztosítani tudja.**

A Magyarország testéről leszakított nemzetiségek belátták rövid tíz esztendő alatt, hogy az új államalakulatok nem tudják számokra nyujtani azokat a faji és kulturális kereteket, melyekben nemzetiségi fejlődésük biztosítva volna. A formáját kereső Közép-Európa felvet egy igen aktuális kérdést a magyarság előtt. Vajjon hogyan rendeznénk be az új Magyarországot, ha az elszakított részek visszakerülnének? Pedig, hogy visszakerülnek, sem előttünk, sem ellenségeink előtt — nem kétséges, mert napról-napra a történelem nagy erejének következetességével bizonyosodik be, hogy a békeszerződések teremtette helyzet tarthatatlan. Az idő nekünk dolgozik, tehát gondolkodnunk kell, melyik út visz az új Magyarország felé. — **Ottlik László kiváló szociológusunk megadja a feleletet az új hazafiság fogalmában,** mikor átértékeli a jövendő Hungária szempontjából hazafiságunk lényegét. Az új hazafiság — neopatriotizmus — lényege az a felfogás, mely belátja azt, hogy Szent István hagyatéka nem kisebbségé, nem a többségé, nem úré, nem magyaré, hanem mindazoké, akiknek ősei a Kárpátok medencéjében nyugszanak. Az új hazafiság nem ismeri az ellentétet, mely magyart, horvátot, tótot, erdélyi románt egykor elválasztott egymástól. **Ugy látja, hogy ezek a népek problémáikat csak együtt, egymás támogatásával oldhatják meg, különben közös pusztulás lesz az osztályrésztik.** A mai magyar közvélemény nem vallja magáénak azt a kultur és nemzetpolitikát, amely a háború előtti Magyarországot jellemezte. Nagyot fordult a világ tíz esztendő alatt s tudjuk, hogy a Páter testvér szerepében vagyunk otthon. A kiegyezés nem egyedül a mi érdekünk. Ezt már odaát, az ideiglenes határokon túl is tudják. Nemcsak a magyar rónaság vesztette el a bérceket a trianoni béke következtében, hanem a bércek is elvesztették a rónaságot. Nincs magyar földmíves, aki annyit vesztett volna, mint a tutajos, az aratómunkás, a drótos és ablakos tót atyafi. Bármilyen sokat is vittek el a magyar mult momentumaiból, még mindig mi jártunk jobban, mint erdélyi és felvidéki testvérnépünk, mert nekünk és kizárólag nekünk maradt meg Magyarország csodás, megragadó történetének mély s örök igazság és propaganda értéke. Thököly hiába harcolt a felvidéki őslakosság szabadságáért. Rákóczi hiába nyugszik a kassai dómban: ruténnak, tótnak, akik valaha a fejedelmek hű katonái voltak, az ő nemes emlékükben saját lelkét, történeti multját tisztelni nem szabad. Helyettük a Felvidék népének most Ziskrában és Prokopokban kell a maga nemzeti hőszait tisztelni, akikhez semmi közössége soha sem volt a szabadságért folytatott százados küzdelmek során. Vagy az erdélyi nép jobban járt-e azzal, hogy most Bethlen Gábor, Báthory István, vagy Fráter György történeti dicsősége helyett Hora és Kloskával, Avram Janeuval kell beérnie?

Magyarország sohasem nyomta el a kisebbségeket. A vélt kisebbségi elnyomás legfennebb mindössze abban nyilvánulhatott, hogy a magyar állam meggátolta a kisebbséget, mint ideált, mint célkitűzést. A magyarországi kisebbségek nem voltak soha öntudatos faji lényegek, hanem békés és szelid emberi masszák, amelyeknek felébresztése csupán néhány rajongó lélek céljaiban élt. A magyar állam ez ellen a cél ellen küzdött, **olyan fegyeverekkel, amelyek megfeleltek a kor szellemének és a civilizáció normáinak.**

Hogy állunk jelenleg az elszakított nemzetiségekkel, erre vessünk néhány futó pillantást. A horvátok helyzete rendkivül egyszerű. Itt sem a terület földrajzi egysége, sem lakosságának majdnem teljes egyöntetűsége, sem a történeti hagyományok szilárdsága — nem vitás. A horvátok tisztában vannak azzal, hogy egy Magyarországgal ma kötendő föderativ unió nekik csupán előnyt hozhatna, anélkül, hogy nemzeti aspirációikból akár csak egy jottányit is fel kellene áldozniok. Mennyivel jobb helyzet volna számunkra a régi kulturált testvérnéppel élni ismét politikai közösségben, amelynek nagyobb anyagi erejére bátran lehet támaszkodni. Ma erkölcsileg és politikailag megalázva, gazdaságilag kizsákmányolva nyögnek a szerbek fajtestvéri uralma alatt.

A tótok szállásterülete korántsem mérkőzhetik a horvátokéval. Nekik mint nemzetnek, egyelőre még politikai és adminisztrativ hagyományaik sincsenek. A tót vezérek ma még nem bíznak bennünk, de mindinkább látják, hogy a cseh diktatura alatt sohasem tudják megvalósítani a tótság céljait. Nem kétséges, hogy a magyar közvélemény egyöntetűen kész elismerni a tót nemzet jogát az autonómiához. Ennek az autonómiának a tartalma azonban csak közvetlen tárgyalások útján volna tisztázható, mert majdnem teljesen attól függ, hogy mik volnának a tótság igényei. A mai Csehszlovákia keretei között éppen a tótok azok, akiknek nem lehet a határmenti magyar területekről lemondaniok, mert a magyar tömegek nélkül az autonómia ügyét rövidesen végveszedelem fenyegetné. Ha a Felvidék visszakerülne Magyarországhoz, azonnal megszünne a tótságot illetően az elnemzetietlenítés veszedelme, amely ma olyan nagy mértékben fenyegeti a tótságot. Viszont a tót vezéreknek el kellene ismerni tót nemzeti dominiumnak azt a területet, amelyen 40% magyar él zárt tömegekben. A tót—magyar probléma megoldásánál olyan példára volna szükség, mint a délafrikai unió, ahol a két uralkodó nyelv, az angol és holland, teljes egyenjogúságot élvez.

Erdély földrajzi keretei tiszták és az ősi „három nemzet" rendszerével világosan mutatják a megoldásnak egyedüli helyes és lehetséges útjait. Erdélyben az a legnagyobb baj, hogy az erdélyi román külföldi szomszédjával közös eredetű és így némi joggal tartja magát a havasföldi oláhval azonos népfajnak. A nagy román faji imperializmus ezért sokkal nagyobb ellenállásra képes, mint akár a jugoszláv, akár a csehszlovák állameszme. **A magyar a tótot és a németet nem tekintette külön nemzetnek, a horvátot önmagával egyenrangúnak ismerte el. Az oláhot viszont, mint pásztor és jobbágynépet szánakozó jóakarattal kezelte a régi magyarság.** Remény lehet arra, hogy meg fog születni az erdélyi román vezetőkben is a hajlandóság arra, hogy visszatérjenek az organikus történeti fejlődés útjára s a nagy román imperialista eszme helyébe megteremtsék a független Transsilvániát, az ősi, három nemzetszerkezetnek új, korszerű tartalmat adva.

A rutén föld autonómiáját nemzetközi szerződés biztosítja. Egy pillanatig sem lehet kétséges, hogy Magyarország a csehek által aláírt, de határidő nélkül meghosszabbított váltót a ruténség óhajának megfelelően kész volna a rutén nép boldogulására beváltani.

Az új hazafiságnak ebben a fogalmazásában és formájában az a célja, hogy Szent István birodalmának összes népei egyforma büszkeséggel tekinthessék hazájuknak Magyarországot. Szent István Magyarországa nem kizárólag a mienk s amint joggal tekintjük egy közös történeti mult kapcsán az elszakított részeket magunkénak, ugyanolyan joguk van a magyar s nem magyarajkú testvéreinknek a Duna—Tisza síkjához. Amikor visszakérjük azt, amit tőlünk jogtalanul és igazságtalanul elvettek, ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy mi is tartozunk visszaadni az elszakított területek őslakosságának azokat a kincseket, amelyek tőlünk vettek el igazságtalanul és amelyeknek mi vagyunk egyedüli, jogos és hivatott őrzői.

Ezekben összegezhető az új hazafiság, a neopatriotizmus alapja és tartalma. **Ezek az elvek, elgondolások és szükségszerűségek azok, amelyek mindnyájunkat, magyarokat és idegenajkú magyar testvéreinket át kell, hogy hassanak, mert csak ez az** új tartalom, ez a történelmi multon nyugvó ideológia lehet az új és boldog jövendő ígéretes záloga.

A betegség

Szalacsy Rácz Imre.

Szabó Pál András nehéz betegségbe esett, mely sehogy se akarta abba hagyni a gyötrést. Pedig próbáltak azzal mindent, amit csak lehetett: tengerbikazsirt, gyikkörmöt, áztatott kigyóbőrt, de mindhiába. Az ágyat ugy nyomta a beteg, hogy félős volt már, hogy elviszi a tél.

— Heptika ez lelkem! az! heptika! én mondom! — állapitotta meg az egyik délután a legujabb diagnózist Kocsis Terka néni.

— Ó, ó, Istenem! Hát mért nem mondta előbb Terka néném!? — sóhajtozott Szabó Pál Andrásné.

— Mert azt hittem, hogy kólyika gyötri az emberem! — Hanem most már tisztán tudom, hogy heptika. Köhögsz-e sokat András? — fordult a vén boszorkány a beteghez!

— Ugy néha, néha! — beszélt nehezen a beteg.

— No ugye! Nem megmondtam! Az e lelkem, heptika. Mert ugy van ez fiam, hogy az egyik köhög vele, mint a vesztés, a másik megcsak néha köhint egyet, mint a te urad is.

— Le kellene tán hivni a doktort? — kockáztatta meg a kérdést a fiatal asszony.

— A doktort!? — károgott rekedten a vén banya hangja, mint egy vén varjué: — mi a nehéz nyavalyának hínád már le!? Talán biza sok a pénzetek? Aztán mit tud az? Annyit se, mint a körmöm feketéje ni, látod? Annyit se! érted? — És megbiccentette a nyomaték kedvéért a körme-hegyét az öreg asszony.

— De már magam se bánnám, ha lehívnák, mert nagyon gyengének érzem magam. Aztán még meg büntetik a családot, ha doktor nélkül halok meg, — aggódott a beteg.

— Halsz a kutyába! — fortyant fel a vén asszony mérge. — Ha én azt mondom, hogy egy hét mulva kutya bajod, akkor az ugy is van. A doktor meg lejönne, körülszaglászna, aztán száz pengőnek vége! Zsebrevágná!

— De már mozdulni is alig birok! — beszült a beteg!

— Ilyen a heptika fiam! Még rosszabbul is lennél, ha észre nem vettem volna a bajod! Hanem most már semmit egyebet, mint ereggy Sári a patikába, aztán mondjad a tekintetes urnak, hogy aggyjon tizért opodelt, de a javából, ötért pediglen ispán pohót, de jól kimérje. Meg aztán azt se árt megmondani, hogy én, Kocsis Terka néném küldtelek! Megértetted fiam! De siess ám, mert még most megkezdem a gyógyitást! — szaporázta Terka néni a szót nem kevés gyakorlattal, mig a fiatal asszony elsietett. — A beteg pedig paraszt türelemmel, és vasidegzettel állta a fájdalmat most már a biztos gyógyulás reményében. De hogy addig se unatkozzék a beteg, mig az erőt adó orvosság megérkezik, Terka néni gondoskodott a szórakoztatásról is. Olyan zuhogva folyt fogatlan szájából a beszéd, hogy ha vizzé vált volna minden szó, egy egyköves malmot elhajtott volna.

— Látod fiam, Köves Nagy Gábor ugyanebbe a nyavalyába halt bele most két éve. Tavaly pedig a Szarka Pintér Esvány legény fiát vitte el. Én váltig egyre mondtam nekik, hogy mit csináljanak, de nem hallgattak reám. Doktorozták őket tudod, aztán a sirba vitte őket. Huncut a lelkem mind! Nincs azokra mit adni! Fáj-e a lábujjad?

— Nyilallik! — mondta halkan a beteg.

— Ez a fiam! Hogy nem szóltatok nekem! már régen ember lennél, ha egyenesen hozzám fordultatok volna.

— Kommendáltak már annyi mindent, de egyik se használt. Meg ittam már annyi keserüséget, hogy elhajtana egy kis hajót! — panaszkodott a beteg.

— No nem iszol többet. Megkenlek jól az orvossággal vagy kétszer, háromszor, aztán kutya bajod lesz!

— Nem tudom én, mi lesz néném!

— Ne félj semmit. Volt-e már nálad a pap?

— Holnap reggel akarjuk lehivni!

— Hát azt lehet. — Adta meg kegyesen Terka néni az engedélyt.

— Azt gondoltam én is, hogy jobb lesz tán!

— Nem árt a' fiam! — (már mint lehivatni a papot?) Hanem hogy is esett a bajod?

— Buzát hordtunk az uraságnál, aztán megcsusztam a kazal tetején és leestem! Azóta nem birok lábra állani!

— Mindjárt gondoltam, hogy ilyesmi történhetett! Összerokkant a tüdőd, aztán abból támadt a hektika! — mondta szemrebbenés nélkül a vénasszony.

— Hát ugy is érzem a belsőrészem, mintha leszakadt volna, — pihegett a beteg.

— Enni tudsz?

— Nem igen.

„Szeretném, ha szeretnének"

Németh Ila a Csokonai szinház új szubrettje, akinek apja a háborúban esett el, négy árva kis testvéréért dolgozik. — Mielőtt színésznő lett volna, az ötvösművészettel kereste meg Budapesten a kenyerét.

„Próbáljanak megszeretni azok helyett, akik nekem már nincsennek"

Akik most jöttek

V.

Október elsején a *„Gyurkovics fiuk"* ban egy szőke, fiatal színésznő mutatkozott be a debreceni közönségnek. — Kedves, megnyerő egyéniség volt, akinek Anikója a legszebb igéret a jövőre. A közönség és a kritika is megértéssel és szeretettel fogadta a tehetséges fiatal színésznőt, aki csak most indult el az iskola padjaiból, csak most vizsgázott és már is meglepő rutint és szinpadi készséget árult el. Azt hiszem nem csalódom, amikor azt jósolom neki, hogy igen rövid idő alatt szép kariért fog befutni *Németh* Ila, akit méltán tarthatunk a legfiatalabb operett színészgeneráció egyik igen tehetséges tagjának.

— Szeretnék sokat játszani — mondotta kérdésemre Németh Ila — és igazán szeretnék játszani. Szeretném megtalálni a debreceni közönség szivéhez vezető utat, megnyerni jóindulatukat és szeretetüket, egyszóval

„szeretném ha szeretnének".

Egy tragikus gyermek sorsa Németh Ilának jelenje. A fiatal gyermekleánynak apja is, mint annyi sok ezer, az első hivó szóra kiment a harctérre és hősi halált halt hőn szeretett hazájáért. Felesége és öt apró kis gyermeke maradt gyámoltó nélkül és

már kora fiatalságukban megismerték az élet gondjait Németh Ila és testvérei.

Nemsokára azután követte férjét a halálba az özvegy is és a fiatal Németh Ilára maradt a családfenntartás nehéz és keserves gondja.

— 11 éve annak, hogy szegény jó édesapám az Isonzó mellett sulyosan megsebesült. Egy srapnel lemetélte el és a légnyomástól sulyos betegen szállították haza Budapestre, ahol a leggondosabb orvosi gyógykezelés sem tudta megmenteni az életnek és néhány heti szenvedés után a kórágyon visszaadta lelkét az Istennek. Anyám három évvel ezelőtt halt meg és azóta

négy kis testvéremnek nevelése és eltartása reám maradt.

Öten vagyunk testvérek és mind az öten öttfelé szétszórtan élünk. Szomoru nehéz volt a fiatalságom kora, gyermekkoromban már sulyos gondokkal kellett megküzdenem és amint látja mai helyzetem sem mondható a legkevésbbé sem könnyünek.

— *Hogyan lettem színésznő?* Hosszu volt az ut, amig a debreceni szinház szinpadáig jutottam. Mint fiatal gyermek Kispesten sokat működvelősködtem és első polgárista koromban az önképzőkörben már nagy sikereim voltak. Az iskolában festegettem, rajzolgattam, magyar motivumokat terveztem és igy később bejutottam az iparművészeti iskolába is. Ebben az időben a románok Budapesten voltak és már korán este megszünt a villamos forgalom Budapest és Kispest között. Én Kispesten laktam. Délelőtt iskola, délután a hadirokkantaknál voltam irodába, este pedig az iparművészetin voltam tanfolyamon. Amikor a tanfolyamnak vége volt, már nem járt a villamos és

Budapesttől Kispestig — ami pedig nem csekély távolság — gyalog kellett megtegyem az utat.

— Közben mint már mondottam, magyar motivumokat terveztem és azokat pesti ötvösöknek adtam el, cserébe pedig ők bevezettek engem az ötvösművészet titkaiba. Igy azután

ötvös lettem, ami nagyszerüen bevált. Az iparművészeti muzeumnak és egy pár pesti ékszerésznek dolgoztam és keresetemből szépen eltudtam tartani testvéreimet.

Táskájából egy izléses ezüst cigaretta tárcát és egy kis pudertartót vesz elő, mind a kettő Németh Ila ötvösm vészetének a terméke. Határozottan szép, izléses és dekorativ ez a két kis ezüst szelence.

— A nehéz munka azonban törökre tette a szememet és az orvosok megtiltották, hogy továbbra is az ötvösművészettel foglalkozzak.

Ha nem akarok megvakulni — mondotta az orvos — akkor azonnal abba kell hagynom foglalkozásomat.

— Képzelje el, hogy milyen nehéz helyzetbe kerültem. Nem tudtam mihez kezdjek. Mesterségemet az orvosi tilalom dacára is tovább folytattam és elhatároztam, hogy beiratkozom a sziniskolába és csak akkor fogok felhagyni az ötvösmunkával, ha már kész színésznő leszek.

— Elmentem Góthékhoz és ott tanultam két hónapig. Tovább azonban nem birtam, mert Góthnak olyan sokat kellett fizetni, amennyi szerény keresetemből nem tellett. Erre Rózsahegyihez mentem, aki szivesen vállalta kiképzésemet és ahogy mesterem mondja, az elmult évben egyik legjobb növendéke voltam. Most juliusban vizsgáztam Török Rezső parasztkomédiájában a Viaszkvirágban és Leányvásárban Bessy szerepében. Azt mondják sikerem volt, egy bizonyos, hogy szép kritikát kaptam. A vizsga után Kardoss igazgató leszerződtetett és mint színésznő Szolnokon léptem először szinpadra.

Csupa ambició ez a fiatal színésznő, akit tehetsége sikerekre predesztinál. Amikor beszélgetésünk véget ért, egy kis papirra a következő sorokat irta, kérve, hogy ezzel fejezzem be riportomat:

„Szeretném és kérem mégegyszer a nagyérdemü drága közönséget, próbáljanak megszeretni azok helyett, akik nekem már nincsenek, a szüleim helyett. Igérem nem leszek hálátlan és legjobb tudásom szerint fogok mindent elkövetni, hogy ez a kérésem be is teljesüljön. Kérem szépen ugye kérésem nem lesz elfelejtve".

Eleget tettem kérésének és az ő soraival fejeztem be riportomat.

(Cyrano de Bergerac).

Ujból megnyilt a Debreceni Jótékony Nőegylet árvaháza

A Debreceni Jótékony Nőegylet ujból megnyitotta árvaházát s az mostani uj felszerelésével husz árva leánynak nyujt otthont. A kezdet nehézségeit csak sok áldozat árán sikerült leküzdeni, de a fárad hatatlan és önzetlen munkának meglett a megérdemelt gyümölcse: *az árvaház megnyilt.*

Az árvaház megnyitásához pénzbeli és természetbeli adományokkal a következők járultak hozzá:

Szele György évi száz pengő állandó hozzájárulás. Hajdunánási Cüsiha-malom: 170 kg. liszt. Steinfeld István 50 kg. paradicsom, 50 kg. zöldség. Kontsek Géza 5 kg. rizs. 5 kg. köles, 3 kg. griz és pörköltkávé. Petrik Károly 25 m. flanell és függönyszövet. Bányai Istvánné 25 kg. liszt. Pápay Józsefné 1 vaskályha. Özv. Sass Béláné 1 párna huzatokkal. Debreceni Szappangyár 10 kg. mosószappan. Dömsödy Imréné 40 darab fésü. Rex gyógyárugyár R. T. 24 drb mosdószappan. Rézbutorgyár 2 drb függönyrud. Dr Baltazár Dezsőné 1 zsák burgonya. Kántor Ernő tisztitókefék. Dolnik József kosarak, seprük.

Az adományokért a Nőegylet elnöksége ezuton is hálás köszönetét fejezi ki. A további adományokat legközelebb nyugtatni fogja.

A »Szülők Iskolája« - gazdag programmal november hó 13-án kezdi meg előadásait

Nehány éve annak, hogy városunk Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága kebelében megalakult a „Szülők Iskolája". Ezen kulturintézmény országunk területén csupán két helyen müködik: Budapesten és Debrecenben, hol annak megszervezője városunk egyik legkiválóbb pedagógusa, dr Veress István tanitóképzőintézeti igazgató.

Célja városunk nagy közönsége előtt már annyira közismert, hiszen egyedülálló a hasonló intézmények egész sorozatában, mely tisztán a gyermek, az ifjuság iskolánkivüli (családi) nevelésének mai problémáival foglalkozik és igy előadásainak keretében igyekszik azt a helyes irányt szolgálni, mely által a mai modern pedagógia tételei alapján egy sokra hivatott nemzedék boldogabb jövője biztositható.

A „Szülők Iskolája" intézőbizottsága tegnap este 5 órakor a Kollégiumban tartotta értekezletét. Dr Veress István tan. kép. igazgató megnyitó beszédében e kulturintézmény jelentőségét méltatta, szükségességét hangsulyozta. Hiszen — ugymond — a természettudomány mai fejlődésével a lélektan — mint tudomány — lépést kiván tartani. A gyermek lelki életének alapos ismerete közelebb viszi a szülőt, a nevelőt neveltjéhez és e kapcsolat folytán elért eredmények különösképen éreztetik hatásukat a gyermek, az ifju szellemi életének korszerü és helyes irányu kifejlődésében.

Az értekezlet aztán összeállitotta a „Szülők Iskolája" ezévi munkaprogramját, mely szerint e tél folyamán helyenként 12 előadást fognak tartani, még pedig a városház közgyülési termében, a Máv. műhelytelep előadó nagytermében, valamint a homokkerti ref. olv. egylet, a Nyilastelep megfelelő helyiségeiben és a köntösgáti állami iskola termében.

Az előadásokat vetitőképek, művészi értékü ének- és zeneszámok, szavalatok fogják kisérni. A magyar dal és zene ápolása szempontjából gramofonkészüléken a legkiválóbb darabok ismertetnek.

Az elnöklő dr Veress István tan. kép. igazgatón kivül az értekezleten jelen voltak: Balla Ernő népmüvelési titkár, Tóth Árpádné, Nánay Béláné, dr Novák József, dr Varga Jenő, Szücs János tanitóképzőintézeti tanárok, dr Görgey Márton várm. tiszti főorvos, Ráthonyi Lajos, Szepacher Ferenc, Weinberger Mór elemi iskolai igazgatók.

Hisszük, hogy a „Szülők Iskolája", mely minden felekezeti kérdés kikapcsolásával a jövő nemzedék nevelése érdekében — áldásos müködésével — már a multban is érdemeket szerzett, a nagy közönség lelkes támogatása mellett e téli folyamán is méltó keretek között tölti be magasztos hivatását.

— Hát inni?

— Azt inkábbat!

— Nohát reggel igyál meg két pálinkás pohár törkölypálinkát jó paprikásai, borsosan, hogy köhögjessen meg. Vagy ha sárviz van benned, azt kihajtja. Azután pedig egyél, ami jól esik! Egyébbel pedig ne törődj! — Ezenközben megérkezett a fiatalasszony is a kérdéses medicinákkal s a kezelés kezdetét vette. Terka néni neki gyürközött, aztán a két orvosságot vegyitve, dörzsölgetni kezdte a beteg mellét, hátát, mire a szerencsétlen paciens éktelen jajgatásba kezdett.

— Ez használ fiam! Most érzed, hogy hol fáj! Minél jobban fáj, annál inkább használ. — beszélt Terka néni kenetteljesen.

— Jaj a keze csillagát kendnek! — jajgatott a beteg. — Hagyja már abba!

— Még csak most jön az igazi! — jelezte Terka néni a jövendőt egy jósnő előrelátásával. És rittig! beteljesedett, mert Szabó Pál András olyan orditásba kezdett, mint a fába-szorult féreg.

— A nehézség áljon kendbe, hagyja már abba, mert kirugom a fogát! — fenyegetődzött ilyen lehetetlenséggel Szabó, mert hát Terka né-nek réges rég kihulltak még a foga gyökerei is.

— Semmi ez fiam! Mindjárt meg lesz már! Hallottad volna csak, hogy Farkas Gábor hogy arditott a kezem alatt, de fel is gyógyult egy hét mulva. Itt ni ez a sok mirigy, daganat, ezeket kell itt elkenegetni! Hát hogyne fájna, mikor még az állatnak is fáj.

— Elég már! — hörgött a beteg.

— Még csak itt a lapockádnál, aztán megleszünk.

— Asszony, ne hagyd már! Megöl ez az égetni való! — csikorgatta Szabó András a fogát.

— Na már meg is van! — fejezte be Terka néni angyali szelidséggel a mütétet. És csakugyan meg is lett, mert három nap mulva iszonyu kinok között meghalt Szabó Pál András, még pedig abban, hogy annak idején leszakadt a lépe, mája. — mint utólag megállapitotta a doktor, de akkor már nem lehetett rajta segiteni.

Ellenben Kocsis Terka, aki a temetésnél is, mint mindig, a vezető szerepet vitte, szentül állitotta, hogy a hektika ölte meg Szabó Pál Andrást, de csak azért, mert későn szóltak neki, hogy gyógyitgassa a beteget. A temetőben pedig egy uj sir domborult s a kereszten a nyári zápor verni kezdte az irást és pár év mulva csak az látszott már: élt 34 évet!

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Csütörtök este D) bérletben: **Cárevics.**

Péntektől jövő hét csütörtökig: Régi nyár, operett.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Pártütők — kacagó délután ma 3 órakor rendkivüli olcsó helyárakkal. — Jegyek 10—12-ig és délután 2—3-ig válthatók 20 fillértől 1 P 60 fillérig.

Nemes szórakozásban lesz része, ha a **Pártütők** c. klasszikus vígjáték mai délutáni előadását megnézi. Mozi-helyárak!

Pártütők ifjúsági előadása ma délután Thuróczy mesteri rendezésében!

A **Cárevics**, Lehár Ferenc legújabb sláger-operettje ma, csütörtökön D) bérletben 8 órakor!

Cárevics — Unger, Timár Ila, Ferenczi Marian, Tamás és Szigeti Jenő főszereplésével ma utoljára esti előadásban. Eddig négy táblás ház tapsolt a Cárevics ragyogó előadásának!

Az ország legolcsóbb szinházi jegyei a Csokonai szinházban!

A RÉGI NYÁR 12 SZENZÁCIÓJA:

1. Pompás szöveg, mulatságos cseknény, fehér operett.
2. Csupa sláger, fülbemászó, vérbeli operettmuzsika.
3. Káprázatos kiállitás, fényes díszletek, elegáns ruhák!
4. Remete Géza főrendező rendezésében tökéletes előadás.
5. Csanak Béla karnagy vezényletével kifogástalan zenekar!
6. Kovács Terus 12 szenzációs toalettjével a főszerepben.
7. Tihanyi Jutka elragadó bakfisa.
8. Tamás Benő—Halassiné mint kacagtató szerelmespár.
9. Antók Ferenc—Lázár Tihamér hódító elegánciája.
10. Misoga Laci és Sugár Mihály szenzációs groteszk-táncai.
11. Ének, tánc, divatrevü, 24 táncos görl és boy.
12. Frici-fejdiszkreációk. Kovács Nővérek görl-ruhái.

A RÉGI NYÁR

bemutatója pénteken fél 8 órakor! A jegyeket az első tiz előadásra a szokatlanul élénk jegykeresletre való tekintettel két pénztár fogja árusitani. Az előjegyzett jegyeket csak ma délig tartja fenn a pénztár!

A régi nyár — a legnagyszerűbb revüsláger!

A régi nyár — péntéki bemutatójára a jegyeket elővételben kapkodják. **Péntektől** kezdve az esti előadások **½8 órakor** kezdődnek!

A régi nyár — pazar kiállitásban, új díszletekkel, Remete főrendező felülmulhatatlan rendezésében, új kosztümökkel és görlruhákkal, melyek **Kovács Nővérek** műhelyében készültek, péntektől kezdve a Csokonai szinházban az új olcsó helyárakkal!

A régi nyár — előjegyzett jegyeit sürgősen méltóztassék kiváltani, mert a tömeges jegykereslet miatt a pénztárnak nem áll módjában azokat fentartani. Két pénztár fogja árusitani a Régi nyár jegyeit!

Az esti előadások péntektől kezdve fél 8 órakor kezdődnek!

Vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt árakkal:

NEBÁNTSVIRÁG,

kacagtató operett, a cimszerepben Ferenczy Marian felléptével. Az orgonista kettős szerepében Szigeti Jenő lép fel. Jegyváltás.

MOZGÓSZINHÁZAK MŰSORA

Uránia: Carl Rössler „Die beiden Seehunde" cimü nagysikerü vigjátéka filmen: Őfensége, a hordár. A véletlenek vigjátéka 8 vidám felvonásban. Hans Junkermannal, Mary Kidel.

Vigszinház: Charlie Chaplinnak világhirü attrakciója: A Cirkusz, egy félszeg fickó szomoru és vidám kalandja. Megelőzi: Fehér pantalló (Nadrág teszi az embert) Johnny Hinessel.

„Meteorban" szerdán: „Keresd a nőt". Társadalmi dráma 6 felvonásban. Allan Nazimovával és „A hegyek ördöge". Izgalmas cowboytörténet 6 felvonásban. Jack Hexievel.

Előadások: 7 és 9 órakor.

x **Magyar munkásnak** ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám, Tisza-palota.

Csipke bokor!

(Népdal.)

De szép is volt... csuppa bimbó... csuppa rózsa..
Nem engedted, hogy egy szálat tépjek róla,
Ha ránéztem — káprázott a szemem fénye,
Hamis bokor...!
Virágjától meg se' látszott a tüskéje!

Nyár elején igérgettél néhány szálat,
fillett volna süvegemhez bokrétának...
Megigérted — de letépni — halogattad...
Hamis kislány...!
Másnak pedig — két kézzel is osztogattad!

Nyár utoljáu se' bimbója se' rózsája,
Néha, néha... csak úgy lopva — nézek rája,
Rám meredez csipke-bokrod — bús emlékül...
Csuppa tüske...!
Mit is ér a csipke-bokor virág nélkül!?

(Debrecen 1928.) **Turchányi Lajos.**

Értékes rézkori csákányokat találtak a hajduhadházi Mészhomok-Téglagyár homokbányájában

A leleteket Löfkovits Arthur múzeumigazgató, a Téglagyár társ-tulajdonosa, a városi múzeumnak ajándékozta.

Hajduhadház régészeti leletekben meglehetős gazdag vidéke nagyon értékes ujabb tárgyakkal gyarapitotta a városi muzeum gyüjteményét. Ugyanis a hadházi állomással szemben fekvő Mészhomok-Téglagyár munkásai homokbányászás közben, körültelül öt méter mélyen a felszin alatt, őskori tüzhelyek nyomaira akadtak. — Az egyik ilyen tüzhely mellett, csont és cseréptörmelék között három darab rézcsákány feküdt. A legnagyobb teljesen ép darab 34 cm. hosszu u. n. bányász-csákány, az ujabb kőkorfól a bronzkorhoz átmenetet képező rézkorszaknak egy tipikus formája, melynek sulya több mint 3 klg. A két kisebb, 24 cm. hosszu rézcsákány szintén a rézkorszak jellegzetes eszköze. Az egyik a nyéllyuknál megrepedve, a másik ugyanott kettétörve. Mind kettő belsősikján, a nyéllyuk pereménél, benyomott jegyek láthatók és mind a három réztárgy nagyon szép zöldes-kék patinával van bevonva.

A Téglagyár vezetősége, a leletek tudományos értékét felismerve, értesitette Löfkovics Arthur muzeumigazgatót, aki dr Sőregi segédőrrel azonnal kiszállott a helyszinre. Megtekintették a terepet, a tüzhelyek maradványait és átvéve a derék munkások által megőrzött tárgyakat, a lelőhelyen való további szakszerü kutatást határozták el.

Löfkovits Arthur igazgató a nagyértékü rézkori leleteket a muzeumnak ajándékozta és az ő megbizásából dr Sőregi ma reggel már meg is kezdte az ásatást.

Bálint Sándor
butorüzletét átnelyezte
Piac ucca 85. alá, Király ucca sarok.
Saját készitményü hálók, ebédlők, uriszobák, konyhabutorok, hajlitott székek olcsó áron beszerezhetők. Telefon 17—23.

Hálók — Ebédlők — Uriszobák
hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar rt. városi üzlete
Király ucca 4. — Telefon 3-41.
Kedvező fizetési feltételek. Megbizható minőség.

Közérdekü levelek

Illetékesek figyelmébe!

T. Szerkesztőség. Már hetek óta járnak bizonyos egyének Debrecenben, akik hősök, vagy rokkantak javára bizonyos képeket árulnak, még pedig olyan eredménnyel, hogy van olyan nap is, hogy 100 pengőt árulnak össze. Állitólag a hadimuzeum kiküldöttei ezek az egyének. Az illetékesek figyelmét tisztelettel felkérem ezekre a képárusitó urakra, illetve ellenőrzésükre.

Egy szemtanu.

Vasárnap zárul a világhirü festőművészek kiállitása

Már több izben beszámoltunk a Royal szálló épületében lévő nivós képtárlatról. Ahol a magyar piktorgárda színe-java van képviselve. Olyan magas szinvonalban álló mesteri alkotások, melyekre minden dicsérő jelző felesleges. A tárlat választékos izléssel van összeállitva. Vannak gyüjteménybe való műkincsek, tetszetős és hatásos táj és zsánerképek, szebnél-szebb csendéletek, kiváló izléssel megfestett acht-képek és híres állatfestők remek művei.

A rendezőség a tárlat zárlatára való tekintettel az amúgy is olcsó árakat a legminimálisabbra leszállitotta és hogy a szerényebb erszénnyel rendelkező műpártolók is hozzájuthassanak egy-egy komolyabb műértékhez, kedvező részletfizetési feltételekkel könnyiti meg a vásárlást.

Mindenkinek érdeke, hogy ne mulassza el e nivós tárlat megtekintését. A tárlat nyitva délelőtt 9 órától este fél 8 óráig.

Adományokat kérnek a világszövetségnek rendezendő szeretetvendégségre

A protestantizmus védelmére alakult világszövetség tagjainak debreceni tartózkodása alkalmával — mint a napokban megirtuk — a Kollégium disztermében a Templomegyesület hölgyei szeretetvendégséget adnak. Hogy az erre a célra szükséges anyagokat előteremtsék, a tegnapi napon gyüjtőiveket bocsájtottak ki. A Templomegyesület titkársága ez uton is felkér mindenkit, aki szeretetvendégséghez bármely adománnyal hozzájárulni kiván, közölje ezt a szándékát azok iránti tiszteletből, akik a külföldről hozzánk érkeznek. A bejelentéseket Siposs Imre központi lelkészi hivatal vezetője (telefon 11-30. sz.) hálásan fogadja. A szeretetvendégség céljára szivesen vesznek ugy pénzadományt, mint süteményt, gyümölcsöt, hidegsültet vagy más hasonló dolgokat, melyeket október 17-én este a szeretetvendégség alkalmával felhasználhatnak.

MATTONI
GIESSHÜBLI
SAVANYUVIZ
Minden étkezéshez!
Főlerakat:
Kontsek Géza K. R. T.

A NAP HIREI

A pápuák és a végrehajtó

Annyi bizonyos, hogy nem jó mesterség a végrehajtás. Én persze csak hallomásból tudom, mert még sohasem voltam olyan szerencsés helyzetben, hogy végrehajtottak volna. Ellenben remélem a legjobbakat, hogy még lehetek, mert régi közmondás, hogy senki se kerülheti el sorsát. A szegény ember sorsa pedig előbb vagy utóbb találkozik a végrehajtóval, az is holtbizonyos. Én azonban nem fogok renitens módon viselkedni, azt előre megmondom s ezzel hiszem, hogy jelen és jövendő hitelezőim lelkiismeretét úgy, ahogy megnyugtatom. Nem én, kérem alázatosan: egy szót se fogok szólni, nyugodtan végrehajthatnak, akár előre is bajlhatnak, de úgy viselkedek mindig, mint ahogy egy jólnevelt adóshoz illik. Mert hát tudom én azt, hogy nem a végrehajtó a hibás, hanem esetleg én, vagy mentő körülmények tekintetbevételénél a hitelező is, de a végrehajtó soha. Persze, ezt felette szép így elgondolni, de adott pillanatban aztán elveszti az ember a fejét és túllő a célon, amiért könnyen hatóság elleni vétségbe eshet. Ez azonban csak civilizált körülmények között fordulhat elő, mert pl. kíváncsi vagyok arra a felfedezésre, hogy hogyan fogják törvény elé vinni és megbüntetni azokat a pápuákat, akik ősidőktől fogva szüntették meg a végrehajtó állást, amennyiben — mint az esnik lap írja — egyszerűen megették a nyakukra küldött angol végrehajtót. Félek azonban, hogy ez a pápua-módszer se fog beválni, mert Angliának is van annyi állástalanja, hogy bírja emberanyaggal a pápua-étvágyat s a szerencsétlenek réául is beadják a derekukat és inkább fizetnek, mint ingyen fizetett végrehajtókat foljanak fel. Sz. R. I.

— **Uj egyetemi magántanár.** Dr. Tüdös Endre, néhai Tüdös Kálmán tiszti főorvos fia, a Bókai klinika első tanársegéde, a budapesti Pázmány Péter tudomány egyetemen egyetemi magántanári képesítést nyert. Dr. Tüdös Endre egyetemi magántanárságát a kultuszminiszter megerősítette.

x **Liener műterme Csapó ucca 1. Telefon 17-22. Este és borus időben felvételek műviligitásnál!**

— **Egyházmegyei közgyülés** A középszabolcsi református egyházmegye, most tartotta évi rendes közgyülését Ujfehértón, **Porzsolt István** esperes és gróf **Dégenfeld Pál** egyházmegyei gondnok elnöklésével. Dr. **Szesztay Zoltán** ismertette a lelkészválasztási zsinat törvénytervezetét és ugy ezen, mint a missziói törvénytervezeten módosításokat tartana szükségesnek az egyházmegye. **Hegedüs Lóránt az indítványát, hogy a keresztet tegyék fel a református templomok tornyára, a közgyülés nem tette magáévá.**

— **Aspirin-tabletták** tudvalevőleg kitünően hatnak minden meghülléses betegségnél, rheumánál, influenzánál, spanyolnáthánál, stb. Hogy pótszerekkel való minden visszaélést — am. gyakran káros utóhatásokkal jár. — elejét vegye kizárjuk az eredeti Aspirin-tabletták csomagolása zöld szalaggal van ellátva.

Szenzációs fordulat a »Magyar ipar élete« cimü mü terjesztői ügyében

Az ügyészség vádat emelt a mü kiadója, Kemény László ellen

Megirta a „Debreczen", hogy Torsán László, akit csalásért az ügyészség annakidején előzetes letartóztatásba helyezett, a járásbirósági tárgyaláson szabadlábra került, mert kiderült, hogy nem követett el semmi vétséget. A járásbiróság a tárgyalást akkor elnapolta, hogy Kemény Bélát, Torsán megbizóját, aki a „Magyar ipar élete irásban és képben" cimü munkát finanszirozta — tanuként kihallgathassa.

Az idézést Kelemen budapesti lakására ki is kézbesitették, de időközben Kemény László Ballassagyarmatra utazott és igy azt nem vehette át.

Igy azután a tegnapi tárgyalás is Kelemen nélkül folyt le. A tárgyalás folyamán

szenzációs fordulat állott be az ügyben.

Uganis a tanuként kihallgatott károsultak, mégpedig Csapó László vendéglős, Gertner Jakab zongorahangoló, Csurka János temetkezési vállalkozó, Fürst Béla vendéglős és Simon György kéményseprő

egyértelműleg vádat emeltek Kemény László ellen. A vádhoz a kir. ügyészség is csatlakozott.

A **debreceni kir. járásbiróság a tárgyalást elnapolta és átirt a budapesti rendőrséghez és a balassagyarmati csendőrséghez, hogy Kemény Lászlót bárhol találják, tartóztassák le és szállitsák Debrecenbe.**

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti. 1928 október 10-én este 7 órakor: Az Atlanti oceáni maximum hatását mindinkább kiterjeszti Közép-Európára. A légnyomás tegnap óta min. egy 6 mm.-el esett. Csapadék még mindezideig nem esett. A nap folyamán többizben erős felhősödés indult meg. A hőmérséklet az állandó déli légáramlás mellett, mely meleg tengeri levegővel árasztja el területünket, a hőmérséklet tetemesen emelkedik. Ez már az éjjeli minimumban is érvényesült, ami 5.8 C-al 3.6-del magasabb volt a megelőző napi minimumnál. A mai maximum 19.8 C volt, (2.6 C-szal magasabb a tegnapinál). A talajtól 5 cm-re 22.3, 0 cm.-en 24.0 C. 15 cm-en 13.0, 100 cm.-en 13.9 C volt.

Növekvő felhőzettel még enyhe idő. Később hősülyedés, esetleg zivataros eső kiséretében.

— **A bukaresti magyarság báljat végigrazziázta a rendőrség és 20 embert őrizetbe vett.** Bukarestből jelentik: A bukaresti magyarság tegnap délután a Gib-sörgyár nagytermében, Ladányi Zoltán rendezésével bált rendezett, amelyen a magyarok hatalmas tömegben jelentek meg. A mulatságot azonban igen kínos incidens zavarta meg, ugyanis a bál kezdetén a termet körüzárta a rendőrség, amely minden kit leigazoltatott és 20 embert, akiknek nem voltak szabályszerü okmányaik, őrizetbe vett és bekisért az őrszobába. Ez a dúrva s a háborus időkre emlékeztető razzia a magyarság körében kínos megütközést váltott ki s biznak abban, hogy a megfelelő retorzió nem fog elmaradni.

x **Hrabéczy plissében is vezet, gépplissé, művész plissé.**

x **Figyelmeztetés!** Óra, ékszer, ezüst nemü vásárlásainál, javitások és alakitásoknál, Piac ucca 52. szám alatt, a Megyeháza mellett keresse Engel László, ezelőtt Löfkovits Arthur és Társa ékszerüzletét.

— **Eskövője napján okvetlen keresse fel Liener műtermét, Csapó ucca 1. szám alatt. Telefon 17-22.**

— **Az ébredők gyüléseznek Debrecenben.** Az ébredők vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel gyülést hirdetnek az Arany Bika dísztermében. A gyülés szónokai gyanánt Buday Dezső országos-elnököt, Zsirkay Jánost és Kádár Lehelt jelentették be.

— **Uj verseskönyv.** Király Tibor, az ismert nevü debreceni fiatal poéta most jelentetette meg „Várunk felépült" cimü verseskönyvét. Király Tibor immár a harmadik könyvvel áll olvasó közönsége elé s bizonyára fejlődés felkészültségével. A csinos kiállitásu könyv cimlapját G. Szabó Kálmán hatásos fametszete diszíti. A könyv ismertetésére még visszatérünk.

x **Leány és fiu matrózruhák** mindenféle iskolák számára, legolcsóbban a Gyermekdivatházban szerezhetők be Városháza, főkapu mellett.

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** központi irodájában a földbérletek előjegyzése megkezdődött. Kéretnek az uj jelentkezők november hó 1-ig okvetlen felíratkozni. (Széchenyi ucca 13. szám). **Elnökség.**

— **A debreceni Múzeumbarátok Köre** folyó évi október hó 26-án, délután 5 órai kezdettel a Déri-múzeum hivatalos helyiségében tartja II. évi rendes közgyülését, melyre az összes tagokat tisztelettel meghivja az elnökség. — Tárgysorozat: Belügyminiszteri leirat bemutatása az alapszabályok jóváhagyásáról. Határozathozatal a tagdijak tárgyában. Titkár és pénztáros választása. Számvizsgálóbizottság megválasztása. Igazgató választmány taglétszámának emelése. 1929. évi költségvetés tárgyalása. Esetleges indítványok, (közgyülés előtt 8 nappal az ügyvezető elnöknél bejelentendők). **Sesztina Jenő elnök. Löfkovits Arthur ügyvezető alelnök. Steinfeld István elnök.**

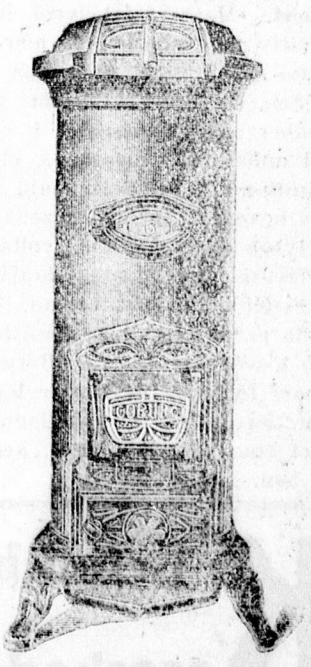
Miért dicsérik

mindenfelé a folytonégő szabadalmazott

Cóburg-kályhákat?

Mert:

1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitünően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tüz kialvása után is melegen tartja.
4. Zománcozott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégiti.
5. Vételáruk a tüzelőanyagon elért megtakaritással hamarosan megtérül.

Mielőtt kályhaszükségletét fedezné,

saját érdekében kérjen ajánlatot és prospektust a

Magyar Szabadalmazott Patkógyár

Részvénytársaságtól

Híd ucca 4 szám. Telefon 10-60.

Kapható minden vaskereskedésben.

Megjelent az egységes gyorsírásból a magasfoku gyorsírási tankönyv

A magyarországi gyorsírók társadalma már nehezen várta, hogy mikor jelenik meg **„Az egységes magyar gyorsírás tankönyve"** harmadik része, a **Beszédírás**. Annál nagyobb most az öröme a gyorsíróknak, mert végre megjelent ez a tankönyv is.

Bátran elmondhatjuk, hogy tökéletesen igazolta nemcsak Radnai rendszeralkotó zsenialitását, hanem a körülötte levő gyakorló gyorsírók egészséges felfogását is.

A tankönyvet dr. Radnai Béla a kultuszminiszter megbizásából irta és ebben a munkában a legtökéletesebbet adta, amit ezen a téren adni lehet. A régi Radnai-féle **Beszédírás** tankönyvét tökéletesítette a könyv irója és kibővítette azokkal az értékes tapasztalatokkal, melyeket a ma már világszerte híres gyakorló gyorsírógárdánk szerzett. A főgerinc ebben az uj könyvben a régi beszédírás tankönyve, de most sok példával, de ami a legfontosabb, nagyszerü és a gyakorlatban bevált rövidítésekkel bővitette ki első munkáját.

A ritka pedagógiai érzékkel biró Radnai a magasabb fokra ugy képezi ki tankönyvében a gyorsírókat, hogy egyéniségüket fejleszti ki, ami pedig ezen a téren a legfontosabb, hiszen köztudomásu, hogy minden magasabb fokot fró gyorsíró irása egyénivé válik Arra tanitja meg a gyorsírókat, hogyan kell megtalálni a rövidítések leghelyesebb formáját.

A könyvben gazdagon felhalmozott rövidítések olyan egyszerüek és világosak, hogy még az alacsonyabb fokon járó gyorsírók is könnyü szerrel megtanulhatják azokat s a visszaolvasásban tökéletes biztonságot szerezhetnek.

A tankönyv végén beszédeket is közöl, amelyeket szótag szerint, előre kiolvastak, igy tehát diktálókönyvül is nagyon alkalmas.

A munkában foglalt szép sztenogramm Radnainé ügyes kézirása. Ez is nagyban hozzájárul a könnyen való tanuláshoz, hogy ebben a könyvben összes minta-sztenogrammok igen tiszták és sehol zavart nem idézhetnek elő.

A könyv a szerző saját kiadása. — Megrendelhető közvetlenül dr. Radnai Bélánál, Budapest, IV. Egyetem-tér 5. szám alatt.

— **Két hónapi fogház a Kossuth-nótáért.** Marosvásárhelyről jelentik: Máriaffy Gábor, ismert marosszentkirályi földbirtokos, a múlt év novemberében, egy vadászat után betért a mezőbergenyei községi koresmába, ahol mulatozni kezdett. A cigánnyal **Kossuth-nótát húzatott,** majd állitólag nagy beszédet intézett a zenészekhez, amelyben olyan kitételek voltak, hogy az ügyészség feljelentés alapján, izgatás esetét látta fenforogni. Megtárgyalta az ügyet a marosvásárhelyi román törvényszék és a földbirtokos két hónapi fogházra és tizezer lej pénzbüntetésre ítélte. A szokatlanul súlyos itélet kinos megdöbbenést keltett Erdélyben.

Mozgósitották a detektiveket az őszivásár alkalmából

70 zsebtolvajlás történt a Hortobágyi nagyvásáron

A holnap kezdődő nagyvásár alkalmából a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett folyamatba. A detektivtestületet mozgósitották és különös figyelemmel fogják kisérni a vásár közönségét, mert

meg akarják akadályozni azt, hogy a zsebtolvajok szabadon garázdálkodhassanak.

Ilyen alkalmakkor a budapesti zsebtolvajok tömegesen szokták a vidéki ávsárokat felkeresni, ahol kitünő alkalom kinálkozik.

A legutóbbi Hortobágyi vásáron is erős munkát fejtettek ki a zsebtolvajok és 70 zsebtolvajlás történt.

A debreceni rendőrség meg akarja akadályozni azt, hogy a hortobágyi vásáron történtek megismétlődjenek, éppen ezért a legszigorúbb rend szabályokat léptették életbe. A detektiveknek egész serege fogja ellepni a vásár szinhelyét és állandó razziákkal fogják lehetetlenné tenni a zsebtolvajok zavartalan működését.

Mi a magunk részéről is figyelmeztetjük a közönséget, hogy igen előnyös lesz, ha a vásár alkalmával különös gondot fordít pénzére és értéktárgyaira.

— **Álljon meg nehány perere, ha a Csapó ucca elején jár és nézze meg Liener Béla fényképész szebbnélszebb képeit.**

— **Házasságkötések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a köv. házasságkötéseket jelentették be Nagy József—Manz Etelka. dr. Pál enő—Karczub Anna Lili. dr. Budai János—Kollár Margit.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Rédai István földmives, leány Mária. Szima János kisbirtokos, I. Erzsébet. Csobai László gépészmérnök, I. Éva. Virágh Péter gazda, leány Erzsébet.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozást jelentették be: Horváth Juliánna rk. 3 éves, Pesti u. 4. szám.

— **Azt hitte, hogy hátbaütötték, a hátához kapott és egy nádvágó kést talált benne.** Nagyecsed községben három legény a cirkuszba készült. Nyiregyházi Lajos, Nyíri Sándor és Taresa Dávid volt a három legény. Tarcsáék lakása előtt a kapu mellett egy ismerősük állt: Pelyvás Imre. A fiuk megszólitották: No hej, gyere a cirkuszba. Pelyvás nem válaszolt, hanem szó nélkül odaütött Tarcsa Dávid felé, majd elmenekült. Tarcsa a hátához kapott, mert azt hitte, hogy Pelyvás Imre valamivel meghajította. A keze egy fanyelü nádvágó késbe akadt meg. A kés kiállott a hátából és társai húzták ki az erősen vérző sebből. A nyomozás során Pelyvás azt vallotta, hogy társát bosszúból szúrta meg, mert egy izben, amikor mindketten szekeren ültek és találkoztak, nem akart előle kitérni, sőt rácsapott egyet Most aztán bosszúból a nádvágókéssel szúrta meg. A nádvágókés kaszavégéből készült és alapos sebet ejtett Tarcsa Dávidon. Az eljárás megindult.

x **Jóforgalmu vendéglő,** pályaudvar mellett, elszámolásra, szakembernek 500 pengő óvadékkal átadó. Pásztor Lajos, Biharkeresztes.

x **Szemüvegek készitője** orvosi receptre is Nagy Kálmán látszerész, Csapó ucca 12. szám.

x **Az őszi tárlat egész napon át nyitva a Városházán.**

— **Cselédlányok a rendőrségen.** Ismét három csavargó cselédleányt vont felelősségre a debreceni rendőrbiróság. Az első vádlott Kanyászi Zsuzsi, többszörösen büntetett cselédleány volt, akit közveszélyes munkakerülés és csavargás miatt állitottak elő a rendőrségen. Amikor a rendőr az uccán igazolásra szólitotta fel, hamis nevet mondott be és azt állitotta, hogy Tóth Annának hivják. A rendőrségen azonban felismerték és hamis név használatáért is a rendőrbiró elé került. A csavargó cselédleányt 30 napi elzárásra itélték. — Dobozi Piroskát legutóbb egy razzia alkalmával egy garni-szállóban fogták el a detektivek, ahol egy fiatalember társaságában bérelt szobát. Akkor 30 napi elzárásra itélték. Alig szabadult ki a járásbiróság fogdájából, ismét rendőrkézre került és hasonló kihágás miatt 15 napi elzárást kapott. — Fekete Erzsébet volt a harmadik cselédleány, akit ma elzárásra itéltek. Tiltot visszatérés és csavargás miatt a rendőrbiró 30 napi elzárásra itélte.

Figyelem!

500 m. 14/1 cm. széles gyapju szövet méterenként P 7·50
Kitünő minőségü kelengye vászon méterenként . P 1·30

Nyári áruk
minden elfogadható áron

Kosztin Lajos
rőfös, rövidáru uridivat üzletében, Szent Anna ucca 3. szám
(a volt Szabó és Zengevald helyén)

A legszebb versem...

A legszebb versem akkor irtam,
Mikor könnyekkel tele sirtam,
Mikor a bánat megkorbácsolt:
Lelkem tüze magasan lángolt!

A legszebb verset akkor irtam,
Mikor könnyezve rád hajoltam,
Mikor lelkemnek minden vágya
Bele olvadt egy imádságba!

A legszebb verset akkor irtam,
Mikor az élet harcát vivtam,
Mikor szivem rózsákat ápolt,
Tövise sok... Nem tudom hány volt!

A legszebb verset akkor irtam,
Mikor már mindenben csalódtam!!
...Lelkem selyme, hó színü fátyla
Biztatott egy uj alkotásra!

Töröné Korpássy Mária.

---

x **Valódi angol szövetek érkeztek** Szabó László angol uri-szabóhoz, — Széchenyi ucca 1. szám.

x **Könyvujdonságok:** Harbon: A spion, regény. Tóth A. Bevezetés a meteorológiába. Balanyi: A római kérdés. Zborovszky: Isten felé. Dr. Petró: Az ősegyház élete. Diwald: A magyar iparművészet története. — Ezen könyvek kaphatók Antalfy József cégnél, Telefon 6-12.

x **Karácsonyfa-dísz vásár** megkezdődött, lametta, angyalhaj, csillagszóró viszonteladók részére is, üvegdíszek már 8 fillértől darabonként, Springer papir és foto-üzletében, — Hasonlitsa össze áraimat.

x **Smirnov Sergej** orosz cári gárdatiszt héttagu Volga zenekarával és kórusával esténként a Városház éttermében hangversenyezik.

x **Iskolaszerek,** füzetek, legolcsóbb árakban Thaisz Arthur papirüzletében Bikaszállóval szemben.

— **Összehivják a színügyi albizottságot.** Hirt adtunk már arról, hogy Kardoss Géza színigazgató bérlete a jövő évben lejár, de a színház bérletének sorsa fölött még mindig nem történt döntés. Evégből a tanács egy szinházi albizottságot küldött ki azzal a megbizatással, hogy keressen megoldást a Csokonai szinház jövőbérletére vonatkozólag. Ezt a bizottságot már négyszer hivta össze dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok, de mindeddig még nem sikerült pozitiv javaslatot kidolgozni, mivel a bizottság tagjai közül többen nem jelenhettek meg az üléseken. Most azonban már kezd sürgőssé válni a dolog s ezért értesülésünk szerint Csürös tanácsnok valószinüleg péntek délutánra ismét összehivja az albizottságot, amely azután megteszi a javaslatát a színház sorsára vonatkozólag. Ez a javaslat a jövő héten a színügyi bizottság elé kerül, amely inditványát a törvényhatósági bizottság októberi közgyülése elé fogja terjeszteni. Mint érdekességet emlitjük meg, hogy a hivatalos statisztikai kimutatás szerint a Csokonai színházban összesen 949 hely van a közönség részére, teljesen zsúfolt ház esetén pedig, amikor a zenekarban is székeket helyeznek el, összesen 960 nézőt lehet elhelyezni.

Kereskedők és Utazók Egyesülete éttermében, Simonffy-u. 5.
abonensek felvételnek, házonkiviili hordásra is a
Uriemberek folyó hó 15-től elsőranguan étkezhetnek,

A csendőrök megrágalmazásáért 100 pengőre ítélt a bíróság egy kismarjai kereskedőt

Azt állította, hogy „a csendőrök a zsidóknak fizetett emberei".

Súlyos rágalmazási ügyben tárgyalt szerdán délelőtt a debreceni kir. törvényszék **Jeney** büntetőtanácsa. **Izsák Zsigmond** kismarjai kereskedő került a vádlottak padjára, mert a múlt évi november 2-iki kabai vásáron **két csendőrt azzal vádolt meg,** hogy azok a vásár-tér helypénzszedőjének megfizetett emberei.

A vádirat ismertetése után Izsák Zsigmondot hallgatta ki a bíróság, aki elmondota védekezése során, hogy a múlt év november 2-iki kabai vásáron Löwinger Sámuel vásárbérlő, a helypénzszedéskor 8 pengőt kért tőle. — Ilyen nagy összeget egy vásárban sem kértek helypénzt s azt mondotta Löwingernek, hogy bizonyára téved, számolja ujból a helypénzt. Az azonban két csendőrt hivatott, akik felszólították, ha nem fizeti meg a helypénzszedő által megállapított díjat, úgy el kell hagyni a vásárteret.

Világhirü angol Douglas, Excelsior ... Zündapp motorkerékpárok ... „Alföldi" Király ucca 5

Ekkor kifizette. Később azzal a váddal, mondotta a kereskedő — hogy ő megrágalmazta a csendőröket, miszerint azért szed ilyen magas helypénzt a vásártérbérlő, mert abból a csendőröknek is fizet, — felkisérték a községházára, s ott leigazoltatták.

Löwinger Sámuelt hallgatta ki ezután a bíróság, aki esküvel megerősített vallomásában igazolta azt, hogy a kereskedő tényleg használta a rágalmazó kitételeket.

Borbély András érdektelen tanu ugyancsak igazolta, hogy a vád tárgyává tett kijelentést használta Izsák.

A két csendőr kihallgatása és a perbeszédek elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s rövid tanácskozás után meghozta ítéletét.

Izsák Zsigmondot a vád értelmében mondotta ki bűnösnek a törvényszék és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kerékpárok, gramophonok, rádiók 5 P heti részletre a legolcsóbb árban. — Tekintse meg raktáramat. **„Alföldi" Király ucca 5.**

Ne vegyen **motorkerékpárt** addig, míg meg nem tekinti raktáramat, **„Alföldi", Király ucca 5.**

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
Fáy-crém.
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló **Fáy szappan** szintén **1 P**
Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu gyógyszertárában Debrecen, (Színház mellett).

Elfogták a budapesti kereskedő tolvaját Debrecenben

Elzálogosította a lopott értékes perzsaszőnyeget

Zéligmann Andor budapesti kereskedő a Zéligmann Andor és társa budapesti szőnyegház beltagja feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy napszámos ellopott tőle egy értékes szőnyeget. A kereskedő október 6-án érkezett Debrecenbe és egy embert fogadott, aki utána hordozta értékes szőnyegkollekcióját, amivel vevőit kereste fel. A szolga azonban egy alkalmas pillanatban legértékesebb szőnyegével megszökött. A kárát 1030 pengőben jelölte meg.

A rendőrségen azonnal megindították a vizsgálatot és a tettest tegnap letartóztatták **Szoboszlai** Béla napszámos személyében, aki kihallgatásakor töredelmesen bevallotta bűnét. Elmondotta, hogy **a lopott szőnyeget az egyik debreceni zálogházban 220 pengőért elzálogosította, a pénz legnagyobb részét pedig elmulatta.** A zálogcédulát a tolvaj napszámosnál megtalálták. Kihallgatása után átkisérik az ügyészség fogházába.

x Legszebb családi képek Liener Bélánál!

x Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép fióküzlet Debrecen, Piac ucca 79. sz.

— Kultúrdélután az Iparoskörben. Az Iparosifjuság Önképzőköre, folyó hó 14-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja szokásos kultúrdélutánját, melyen mint előadó szerepel Bessenyei Gyula műasztalosmester, Engi László énekszáma, továbbá zongora és szavaló számok. Részletes műsort a legközelebbi számunkban fogjuk közölni. **Elnökség.**

— A debreceni motorkerékpárosokat felkéri az elnökség, hogy táncmulatságának megrendezése végett ma este fél 9 órakor az Angol királynőben levő klubhelyiségben feltétlenül jelenjenek meg.

— Felmentve az apagyilkosság vádja alól. A budapesti ítélőtábla Kaglitz János, hanyi községbeli gazdaember és felesége bünügyét tárgyalta akiket a nyiregyházai törvényszék 8, illetve 5 évi fegyházbüntetésre itélt, apagyilkosság miatt. A kir. tábla az orvosszakértők és a kihallgatott tanuk vallomása alapján megdönötte a vádat és a házaspárt felmentette. A házaspár már két évet töltött fegyházban.

— Magyar műsor minden rádióállomáson. Tegnap este magyar hangverseny volt Európa valamennyi rádióállomásán. Valamennyi studió magyar műsort közvetit, kivéve a cseh országi és jugoszláv rádióállomásokat.

— Meghalt Magyary Géza egyetemi tanár. Magyary Géza dr. egyetemi tanár, a magyar polgári perjognak Európaszerte ismert művelője, tegnap este meghalt. Az elhunyt professzor 1864-ben született. A Pázmány Péter tudományegyetemen volt a magyar polgári perrendtartás előadó-tanára. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának és az Institut de droit Internationalnak. Halála annál nagyobb vesztesége a magyar tudományos életnek, mert ő volt a nemzeti kisebbségek jogának előharcosa. Külföldön nem egyszer képviselte az elszakított területek magyar kisebbségét

— Feltörték a Károlyi uradalom pénztárszobáját. Zalaegerszegről jelentik: Bak községben ismeretlen tettesek az éjjel betörtek a Károlyi uradalom pénztárszobájába. Az alvó intéző zsebéből ellopott kulcscsal felnyitották a wertheim szekrényt és abból 4 ezer pengőt elvittek. A betörők elvitték az iróasztalból a kassza kulcsának másodpéldányát is.

— Molnár József tánctanitó uj tánctanfolyama. A Munkás-Otthonban, f. évi október hó 16-án, kedden este 8 órakor uj tánctanfolyamot nyit Molnár József, fővárosi jónevü táncmester s a tanfolyam a legujabb, az ez évi táncmesterek kongresszusán bemutatott s nagy sikert aratott táncok kerülnek tanitásra. A tandij nagyon putányosan, tanulók részére 8 pengő, haladók részére pedig 6 pengőben van megállapitva. Vasárnap, folyó évi október hó 14-én, nagyszabásu táncvizsga lesz, amelyre érdeklődőket szivesen látnak. A legjobb jazz-band zenekar fogja a zenét szolgáltatni.

— Markovits Manó volt váradi főispán és feleségének autószerencsétlensége. Nagyváradról jelentik: Súlyos kimenetelü autóbaleset történt héfő délután Nagybáród és Kisbáród között. Markovits Manó dr. volt főispán, földbirtokos, feleségével autókirándulást tett. A kocsit a szerencsétlenség pillanatában maga a tulajdonos vezette, felesége mellette ült, mig a soffőr a hátulsó ülésen foglalt helyet. Az autó Nagybáród községet hagyta el, amikor a hátulsó gumi kipukkant, a gép ugrálni kezdett. Markovits azonnal fékezett, de már nem tudta megakadályozni, hogy az autó az árokba ne forduljon. A soffőr messze kirepült az útra, mig Markovits és felesége a gép alá kerültek. Csodálatos módon a soffőrnek és Markovits dr.-nak nem történt semmi baja, Markovitsné azonban egyik lábán súlyosabb sérüléseket szenvedett.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A *„Debreceni Kalauz" 180 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobággot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.*

Saját gyártmányu mosó- szarvas és nappa **bőrkeztyük,** valamint glacebőr divatkeztyüt minden szín és kivitelben nagy választékban
Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnek.
Schön Sándor keztyü-, kötszer- és orvosi müszertárában, Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok. Telefon 11-55.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József" keserüviz, naponkint többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Tudományos megfigyelések beigazolták hogy a FERENC JÓZSEF viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Csak egy mosolyt

JÓ MEGOLDÁS

Két leány beszélget:

Az egyik: Most igazán nem tudom, hogy mit tegyek. Menjek férjhez a gazdag kérőmhöz, akit nem szeretek, vagy a szegényhez, akit szeretek.

A másik: Tudod mit édesem. Hallgass a szivedre és menj férjhez a szegényhez, akit szeretsz, **a gazdagot pedig mutasd be nekem.**

SZABATOSAN

A történelemtanár ur ebédre volt hivatalos.

Amikor hazatért, kérdi felesége:

— Nos, mi volt ebédre?

— **Két generáció,** mondja a tanár ur.

— Hogyan?

— **Tyukhus és tojásos omlette!**

A PIHENÉS

— Hogy aludt az éjszaka?

— Nem valami jól. Olyan kemény volt az ágy, hogy minden félórában fel kellett kelni egy kicsit pihenni.

SZAKEMBER

Beteg a Bimbó. Eljön a kursmidt, megnézegeti elöl-hátul, hümget a bajussza alatt, gazduram megkérdi:

— Hát vajjon kigyógyitja-e?

— Ki én, ha belédöglik is.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucca 17.

SINGER varrógép
MÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN
Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac ucca 79.

Világhirü festőművészek **képkiállitása** még néhány napig tart a Royal-szálló épületében.

SPORTHIREK

Összeállították Kelet válogatott csapatát Budapest ellen

Vasárnap játszák le Debrecenben a Dréhr serleg döntőmérkőzését, amelyen Kelet válogatott csapatának Budapest amatőr válogatott csapata lesz az ellenfele. Eredetileg ugy volt, hogy a keleti válogatott csapat összeállításánál szám bajöhető játékosok trialmérkőzést fognak játszani csütörtökön a Bocskay ellen, de mivel a Bocskay szombaton mérkőzést játszik, a triál elmaradt és vitéz Papp János szövetségi kapitány össze is állította Kelet válogatott csapatát, amely a következő:

Milotay (NyTVE) — Erdélyi (KSE), Pálinkás (DVSC) — Szlamek (NyKI. SE), Farszky (KSE), Sipos (NyTVE) — Kántor (DVSC), Ökrös (DKASE), Bobák (DVSC), Sarok (DKASE), Palitz (NyKISE).

Kelet csapatának összeállítása sikerültnek mondható és a közönség joggal várhatja el, hogy a csapat ezuttal győzedelmeskedni fog Budapest csapata felett és megszerzi a Dréhr serleg védelmét. A mérkőzés minden bizonnyal szép és érdekes sportot fog nyujtani s megérdemli, hogy a közönség a legteljesebb érdeklődéssel kisérje a két kiváló amatőr válogatott együttes küzdelmét.

Dr. Nagy Géza lemondott a Bocskay elnökségéről

Dr. Nagy Géza egyetemi magántanár, aki a berettyóujfalui közkórház főorvosa, lemondott a Bocskay ügyvezető elnökségéről. Dr. Nagy Gézát hivatása elszólitotta Debrecenből, de az igazi oka lemondásának az, hogy a Bocskayt nem tudta kisegiteni abból a nehéz anyagi helyzetből, amelybe került és a város elzárkózott a Bocskay kérése elől. A Bocskay vezetősége nem fogadja el a lemondást és mindent el fognak követni, hogy Nagy Gézát elhatározásának megváltoztatására birják.

A VASÁRNAPI PROGRAMM

I. liga

Hungária—Ujpest
Ferencváros—III. ker. FC
Sabaria—Somogy, Szombathely
Bástya—Nemzeti, Szeged
Kispest—Vasas, Sárkány utca

II. liga

Attila—Pécs-Baranya, Miskolc
Józsefváros—Husos
Bak FC—Terézváros
Bükospalota—Vac FC
Kamizsa—Erzsébetváros
Soroksár—Turul.

A DEAC TENNISZEZŐI LEGYŐZTÉK A BIHARI TENNISZEZŐKET

Most fejeződtek be az erőlista első helyéért a versenyek a DEAC és a Bihari Vivó- és Tennisz Club versenyzői között. Erős küzdelem után a DEAC győzött 5:4 arányban s igy ő került az erőlista első helyére.

Eredmények: Nadányi (Bihar) — Juhász (DEAC) 6:2, 5:7, 7:5. — V. Szabó György (DEAC) — Nyiri (Bihar) 7:5, 6:4. — Fekete (Bihar) — Varga (DEAC) 6:0, 7:5. — Nagy D. (DEAC) — Fényesné (Bihar) 6:3, 6:3. — Dömötör (DEAC) — Nadányiné Bihar) 6:3, 6:4. — Nadányi, Nyiri (Bihar) — Juhász, Brokes (DEAC) 6:3, 6:4. — V. Szabó György, Varga (DEAC) — Fekete, Kovách (Bihar) 7:5, 6:2. — Juhász, Dömötör (DEAC) — Nadányi, Nadányiné (Bihar) 6:3, 6:4. — Nyiri, Fényesné (Bihar) — Brokes, Nagy D. (DEAC) 6:2, 8:6.

Végeredmény: 5:4 a DEAC javára. Ilyenformán a BTVC tenniszcsapata a második helyet foglalja el a kerületi bajnokságban.

Eladó a Bolton Wanderers csapata.

A Budapesten is jól ismert angol profiklub, a Bolton Wanderers, körlevelet intézett az egyesületekhez, amelyeket felszólit csapatának megvásárlására. A Bolton Wenderers összes játékosait eladásra kínálja négy kivételével, akik az angol válogatott állandó tagjai. Ezek között van Kean is, akit az egyesület nemrég vásárolt 5.000 fontért (132.500 pengő) a Sheffield Wednesdaytől.

A Bolton Wanderers tehát majdnem egész csapatát piacra dobta, — aminek oka az, hogy az egyesület egészen uj csapatal akar résztvenni a további küzdelmekben. Ennek a hirtelen változásnak pedig bizonyosan megvannak a maga okai.

A Bocskay alighanem használhatna innen néhány jó angol profifutballistát csapatában.

PIFC—Hajduszoboszló II.

A pincérek fiatal csapata, amelyik az ifjusági éremmérkőzéseken olyan szépen megállotta a helyét, vasárnap a Hajduszoboszló II. csapatát látja vendégül. A mérkőzés vasárnap délután 4 órakor kezdődik a DTE pályán.

Felhivás.

Felkérem az összes ifjusági csapatok intézőit, hogy ma csütörtökön este 6 órára a Gambrinusban fontos ügyben megjelenni szíveskedjenek.

Tury.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.40—26.60, 78 kg-os 26.60—26.80, 79 kg-os 26.85—27.05, 80 kg-os 27.10—27.20, felsőtiszai 77 kg-os 26.35—26.55, 78 kg-os 26.55—26.75, 79 kg-os 26.80—27.00, 80 kg-os 27.00—27.10, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 26.25—26.45, 78 kg-os 26.45—26.70, 79 kg-os 26.70—26.90, 80 kg-os 26.90—27.00, pestvidéki 77 kg-os 26.30—26.50, 78 kg-os 26.50—26.75, 79 kg-os 26.75—26.95, 80 kg-os 26.95—27.05. Rozs pestvidéki 24.85—24.95, más 24.85—24.95, Árpa I-a 26.75—27.00, közép 26.50—26.75, sörárpa felv. 28.25—29.25, egyéb 27.00—28.00, Köles 26.00—27.00, Repce 46.00—46.50, Zab I-a 26.50—26.75, közép 26.00—26.25, Tengeri tiszántuli —, egyéb 31.40—31.75, Korpa 20.00—20.50 Lucerna 160—170, Lóhere 190—210, arankás 170—185.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza októberre 26.56, 26.44, zárlat 26.44—26.46, márciusra 29.10, 28.96, 29.02, 28.98, 28.92, zárlat 28.92—28.94 májusra 29.80, 29.66, 29.72 29.68, 29.66, 29.60, zárlat 29.62—29.64. — Rozs októberre 25.58, 25.56, 25.60, 25.58, 25.56, zárlat 25.56—25.58, márciusra 27.70, 27.74, 27.80, 27.76, 27.72, zárlat 27.72—27.76. — Tengeri juliusra 30.44, 30.40, 30.44, 30.54, 30.48 zárlat 30.48—30.50, májusra 29.74, 29.88, 29.80, 29.86, 29.88, zárlat 29.88—29.90.

Ferencvárosi sertésvásár.

Maradvány 685 darab. Felhajtás 110 darab. Eladatott 150 darab. — Könnyü 138—174.

Debreceni termény- és takarmányvásár.

A terményvásárban a felhozatal körülbelül 90—100 szekér volt. Az árak állandóak voltak, csak a csöves tengeriben mutatkozik 1—2 pengő emelkedés. Az árak: Búza 25—26, rozs 23—24, árpa 26—27, zab 26—27, uj tengeri szemes 22—24, csövestengeri 15—17, pengő métermázsánként.

A takarmánypiacon a felhozatal körülbelül 150 szekér. A vásár igen élénk volt és délre már minden áru elkelt. Az árak: Lucerna 16—18.50, rétiszéna 9—14., lóhere 15—17, bükköny 11—14, tök 5—6, répa 3.80—50, cukorrépa 4.30—3.50, szalma 2—3 pengő métermázsánként.

Debreceni piaci árak:

Debreceni paciárak a zöldségfélékben: Káposzta 20—30, kárfiol 20—30, zöldbab 70—80, szárazbab 40—65, kalarábé 4—12, kel 10—20, vegyes zöldség 8—10, burgonya 10—20, paradicsom 15—20, tök 20—25, cékla 18—20, hagyma 14—16, vöröskáposzta 15—30, paprika 1—2, gomba 80—1.20, uborka 6—7 fillér, kilója, illetve darbja.

Baromfiárak: Csirke 2.40—4, tyuk 4—5, kacsa 6—7, liba 10—11 pengő.

Gyümölcsárak: Szilva 30—36, birs 40—70, szőlő 40—50, szeder 38—40 literje, körte 30—35, alma 20—40, dió 80—90, barack 30—35 fillér kilója.

Tej és tejtermékek árai: Tej literje 25—36, tejfel 170—200, turó 80—100, vaj 450—5.50, juhturó 300—3.40, sajt 300—3.40, tojás 15—17 fillér darabja.

Valuták

Angol font	27.88
Belga frank	79.775
Cseh korona	17.09
Dán korona	153.05
Dinár	10.08
Dollár	572.75
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.15
Lei	3.485
Lira	30.20
Német márka	136.55
Osztrák schilling	80.75
Svájci frank	110.425
Spanyol peseta	93.10
Norvég korona	153.00
Svéd korona	153.50
Lengyel zloty	64.35

Megnyilt! „ROYAL"-étterem a közismert KARTSTEIN VILMOS ur szakszerü vezetése alatt.
A legkiválóbb ételek és italok finom kiszolgálása mellett elfogad abonenseket a Royal-étterem.

Butorkiállitás. Ebédlők, hálók, uriszobák, szalon bőrgarniturák nagyon olcsó árban beszerezhetők kedvező fizetési feltételek mellett. Szántónál (színház átjáróban).

Rammlnger hólapfodrász
Szent Anna-u. 10. Városi bérnáz. Telefon 15-37.
Tartós villany ondolálás

Tekintse meg Nagy János vaskereskedő látványos kályha, tüzhely, edény, alpacka, zsebkés kirakatait a Csapó fordulónál.

Gyermek cloth kötény nagyon szép fazonu 2.70 fill.
Plissé aljak finom kivitelben 13.50 fill.
2 személyes paplan dupla vattával 20 pengő.
Téli kabátok nagy választékban.
Magyar Divatház
Piac és Simonfy ucca sarok.

Ügyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Ipari és mindenfajta
nyomtatványokat
Falragasz
Levélpapir
Meghivókat
gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készit a
Tiszántuli Hirlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.
könyvnyomdája
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

Téli kabátot, Téli öltönyt
Téli felöltőt, Téli fiukabátot
már most vásároljon,
mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi,- fiu-ruhaáruházában, a

Magyar Ruhapar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

Vízvezeték
Gőzfütés
Csatornázás
Egészségügyi berendezés

Fülöp Miklós

vizvezeték, csatornázás és fütőberendezési vállalata
DEBRECEN, Csapó ucca 3
Telefon 9—17.

Költségvetés díjtalan.

Poloskairtást

cián és vegyes gázzal, hatósági felügyelettel, lakások vizsgálását felelősséggel vállalom
Kiss Zoltán féregirtó, Méliusz-tér 7.
(Ezen cég nem azonos a volt Kiss Gyula féregirtóval.

Mátyás kifogástalanul fest. mos tisztit
Péterfia ucca 8.
Hatvan-u. 43.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből és törzsgulyájából létszámfeletti kanca és méncsikók, tenyészkehenek, üszők, idei üsző és bikaborjuk, 1, 2 és 3 éves tinók 1928 évi október hó 15-én hétfőn délelőtt 9 órakor a baromvásártéren elárveresztetnek.

Városgazdai hivatal.

Varrógépek, irógépek
motorok, kerékpárok
gramophonok, rádiók,
villanyfelszerelési cikkek
gyári raktára
és nagy javitó műhelye
Molnár Testvérek
műszerészek
Nagytemplomnál. T. 7-27.

Fáradságot időt és pénzt takarit meg,

ha hivatala és saját részére könyv, zenemű, papir és iró-:-szer szükségletét a :-:

Méliusz

könyvkereskedésnél fedezi!!

Mert egy helyről egy levélben megrendelhet minden szakmába vágó cikket, amire szüksége van és egyetlen folyószámlán kényelmes elszámolási lehetősége nyilik.

Mindenből a legjobb minőség van raktáron, a közszállitási szabályzatnak megfelelőleg
MAGYAR GYÁRTMÁNY!

Irodafelszerelési szaküzlet. Üzleti nyomtatványok és könyvek saját nyomdánkban, vonalzó intézetünkben, illetve könyvkötészetünkben izlésesen és csinosan készülnek el.

Nagyobb szállitásoknál készséggel nyujtunk dijmentes árajánlatot.

Megrendelések címzése:
MÉLIUSZ KÖNYVKERESKEDÉS
Debrecen, Ferenc József-ut 26. sz.
Telefon: 2—70.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Németül tanit
született német tanerő gyorsan, biztos sikerrel Darabos ucca 7. sz. 297

Állást kereső nők

Gyakorlattal
biró kiszolgáló leány ajánlkozik bármily üzletbe, Nagy Rózsika, Domb ucca 10. 209

Állást kereső férfiak

Nyugdijas tisztviselő
több nyelvet beszél, — jó megjelenésü, vasuti igazolvánnyal rendelkezik, megfelelő alkalmazást keres, bármilyen vállalatnál. Szives értesitést „Jó munkaerő" címen kér a „Debreczén" kiadóhivatalába. (P)

Betöltendő állás nők részére

Szakácsné azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban.

Szabni tudó
gyakorlott gyermekruha varrónők felvétetnek. — Homok ucca 18. 302

Bejárónőt
könyvvel felveszek. Széchenyi u. 16., I. ajtó. 305

Munkáslányok
felvétetnek a cérnagyárban, Csapó ucca 58. 274

Magános
urinő felvesz jobb mindenes bentlakó fiatal leányt, Darabos ucca 26. 294

Bejáró kislányt
felveszek. Bika bérház, moziudvar. Rose nyelviskola. 306

Német kisasszonyt
keresek délutánra 2 elemi iskolás leányka mellé, Kigyó 45. sz. 257

Kiszolgáló
lány, aki a varráshoz is ért, azonnal felvételtik. Halász bodega, Simonyi-ut 2. 293

Betöltendő állás férfiak részére

Faesztergályos
tanulónak egy fiu felvétetik. Könyves Tóth Antal, Rákóczi ucca 14. szám. 300

Felvétetik
gyermektelen házmester, kinek felesége takaritást vállal, Csonka ucca 10. szám. 287

Jómunkás
cipész-segédet felvesz Jakab, Wesselényi ucca 83. szám. 261

Elárusitónak,
férfi, vagy női konfekcióhoz ajánlkozom, vásárra is szakmabeli. — Cim a kiadóban. 267

Lakatossegéd
kezdő, ki kevés tanonc munkát elvégezne felvétetik, Kardia 15. 281

Füszeressegéd
fiatal folyó hó 15-re felvétetik. Varjas Lajos — Rákóczi utca 13. 286

Egy kifutó fiu
azonnali belépésre felvétetik, ugyanott pék faszén állandóan kapható, kg-ként 8 fillér. Teleki u. 18., sütöde. 291

Két
orosházi kenqérsütő-segéd alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Irodaszolgai
teendőkben jártas fiatal ember, jó bizonyitványnyal, bárminemü szolgai állást elfogad. Cim a kiadóban. 282

Lakást adok
takaritásért, házaspárnak, Csokonai ucca 13.

Kezelő főmolnárt
keresek azonnali belépésre, 4 vaggonos vámmalomba, fizetési igények megjelölésével, csakis azok pályázatát kérem, akik már hasonló malmokban ilyen alkalmazásban voltak. Cim Fehér Lszlá gőzhenger malma, Nagyléta, Biharmegye. 303

Tanuló
felvétetik Radó selyemrőfös üzletében, Széchenyi ucca 11. sz. 255

Kereslet

Uri
és hölgyfodrászathoz a főtér legszebb helyén, azonnalra, pénzes társat keresek. Telefon 578. szám. 308

Házakhoz
mennék mosni és vasalni. Domb ucca 10. Nagyné. 210

Ajánlat

ISKOLA-
hegedük, vonók, tokok, hurok, mindenféle hang szerárn és alkatrészek legolcsóbban beszerez hetők Szendrő Sándor hangszerárn raktárában, Batthyány ucca 22 24-a

LAKATOS-
munkát elsőrendü kivitelben készülnek Piac u. 38 Főposta mellett. — Autógenheggesztés. — Tanulókat felveszek. ifj. Lókody Sándor lakatosmester. Telefon 17—18. 27-a

CSILLAROKAT
gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakitást és uj színezést vállal, Földvári, Széchenyi ucca 55 szám. 32-a

DEBRECZENSKY
kárpitosnál. Halköz 8, kész hencserek, diványok matracok, bőr és berzsely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. Telefon szám 1700 3-a

Legszebb
filc, bársony kalapok Péterfia ucca 26. szám, kalapszalon. Aalakitások modellek után. 275

TEGYEN
egy próbát. Vegyen, — vagy javittason Vargha óráS és ékszerésznél, — Mester utca 12. Olcsó áron ad órákat és ékszereket. 37/a

NÉMET-FRANCIA
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepetíciót, előkészitést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyü módszerrel vállalnak kiváló szakerők. Felvilágositást nyujt dr. Kövessi József a „Debreczen" szerkesztőségében, este 6—7 óra között. xx

Ágytollat
gőzzel, felelősség mellett tisztit Lengyel kelmefestő, vegytisztitó, Csapó ucca 28. szám, Batthyányi ucca 1. 14-a

Üzlet áthelyezés.
Tisztelettel értesitem a vevőimet, hogy beton áruüzletemet Böszörményi út 2-b) alá Stern féle kefegyárral szemben helyeztem át, ahol mindennemü égetett cserép, betoncserép kút gyürük, cement lapok, legjutányosabb árban kaphatók. Tisztelettel Krausz Albert. 15-a

LEGMODERNEBB
szépségápolás — párisi módszerrel. — „Terka" Kozmetikai intézetben, Piac ucca 72. I. e. 1380

Trágyát
adunk szalmáért, Honvédtemető 31. 260

ANGOL ÉS FRANCIA
nyelvoktatás. Született angol, (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás útján tanitanak, (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. herceg ucca 12. sz. 1400

Zongorát
készitek, veszek, eladok, hangolok, javitok, cserélek. Rakovszky zongorakészitő, Vigkedvü Mihály u. 35. Telefonhivó 11—33. sz. 175

HENCSEREK
diványok, matracok, s paplanok, olcsón. Megrendelések, javitások jutányosan, Erdőss, Sinonffy ucca 31. szám, Tanuló felvétetik. 6-a

POROSSZÉN
prima minőségü, mázsánként 6.80, hazaiszén jóminőségü mázsánként 3.20 hazaszállitva Rosenfeld Kálmán Salétrom ucca 12. Telefon 6-74. szám. 7-a

BÖRGARNITURÁK
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám. 7/a

POLOSKÁJÁT
sváb-bogarat' egeret, patkányt 24 órán belül kiirthatja szabadalmazott irtószerel' nagyon olcsón. Saját érdekében győződjön meg Kapható Stern festéküzletben Piac ucca 10. (Bikával szemben) 49-a

NŐI
kalapok jutányosan készülnek, alakitást vállal Turiné, Pacsirta 41. 8/a

MÁTHEI
Endre szerelőmester vállal központi fütést, vizvezeték, csatornázás. — fürdőberendezést és minden e szakmába vágó javitásokat. Iroda és mühely Csapó utca 24. szám. Telefon 3—21. sz. 888

TIZENNÉGY NAPIG
Annynál. Minden rakáron levő filcz és bársony kalapokból kaszszánál 10 százalék kedvezmény, diszitett kalapok 6 pengőtől, alakitás 3 pengő, Csapó u. 7. szám alatt. 56-a

SOFFŐR
vizsgára szakszerüen, — mühelygyakorlattal csak Kiss gépmühe'y 18 év óta fennálló soffőrisko'ája készit elő. Erzsébet ucca 20 Telefon 9—01. 33 F

Téli alma és körte
kézzel szedett, kapható Szávay ucca 6. 162

SZÁRAZ
bükk, tölgy, gyertyántüzifa, szalon porosszén, bánya koksz legolcsóbban Grünfeldnél, Csapó utca 16. Telefon 982. szám. 21/a

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra, — esetleg tanitással vállal középiskolai tanulókat. Timár u. 23. xx

Gépazsurt,
endlizést, gombáthuzást pontosan készitek, Fenyő Sándorné, Piac u. 26-b) emelet. 298

KOCSIKAT
legszebb kivitelben készit, javit, ócska kocsit vesz, elad — Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen utca 48. szám. 8/a

EBÉDKOSZTOT
még korlátolt számban vállalok, Menü 80 fillértől 1.20-ig. Házhoz is küldöm. Kut utca 62. 2/a

ŐSZI
divat ujdonságokkal állok a mélyentisztelt urhölgyek rendelkezésére Készitem a legelegánsabb kabátot, szörme diszitéssel 20 pengőtől. Uccai, estélyi és vizit uhákat 10 pengőtől. Elegáns leánykaruhák s. Uri leányokat tanitok, perfekt varrás kiképzésre. Bálint Margit női divatterme, — Hunyadi ucca 18.

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentei szén, mely a bor sodi szenek között legjobb házi tüzelésre. — Kapható kizárólag házhoz szállitva is Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó u. 28. Telefon 4—49. 13-a

Boroshordók,
taposókád és káposztás dézsák legolcsóbabn br. Györffy hordógyártási telepén kapható. Nap u 4. Telefon 12—83. 229

Téglát,
homokot, földet, fát, — mindennemü fuvarozást legolcsóbban vállalok. Csapó, Luther ucca 18. 219

Tanár
korrepetál, vizsgára elő készit, nevelői állást vállal vidéken. Simon Dezső, László u. 14. sz. 208

HRABECZY
plissében is vezet, géplisse. müvész plisse. 32-a

SZÁRAZ TÜZIFA
és szén, legolcsóbb beszerzési forrása Kovács Gyula telepe, Károly Ferenc József út 18-b) Telefon 4-64 1-a

TÖLGYFA
bükkfa, fölvágva vagy hasábosan, porosz kőszén legolcsóbban megrendelhető Varga ucca 11. szám. 1350

„MILODIN"
amerikai arckenőcs szappan pouder
használatával teljesen megvédjük a női gyenge arcbőrt, az őszi hideg szelek káros hatásától. — Törvényesen védve! Beszerezhető mindenütt. Jeszenszky Andor, Kossuth u. 1. 1238

Paplant
varrni házhoz megyek. Címet „Paplan" jeligére a kiadóba kérek. 268

Órajavitások
két pengőtől, jótállással ékszerek készitése, javitása, Óraüzem, Csapó ucca 12. szám. Címre ügyeljen. 301

Lakás kereslet

Elegánsan
berendezett különbejáratú bútorozott szobát keresek központban 15-re. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Garszon" jeligére a kiadóba kérek. F. x

Kiadó lakás

Kiadó
1 nagy szoba, kis szoba csukott, üvegezett veranda, konyha, fásszinek Hatvan uccai kertben Bővebbet Szepességi u. 32. 259

Kiadó
egy szoba, konyha, — speiz villanyvilágitással a nagyállomásnál kisebb családnak havi 50 P. Wesselényi u. 81. sz. 3. ajtó. 276

Kiadó
2 szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel nagyon szép uri lakás. — Teleki u. 27. 280

Kiadó
egy szoba, konyha október 15-re. Hajó ucca 20. szám. 289

Kiadó
szoba, konyha disznótartással. Faiskola ucca 7. szám. Tócóskert. 304

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz Bujdos u. 36. Homokkert. 288

Pinceszoba
tágas, világos kamrával vizvezetékkel 15-ikére kiadó, Garay u. 19. 285

Egy
szoba, konyha azonnal kiadó, Értekezni Dégenfeld-tér IV. sor 20. Biró nénál. 284

Két
szoba kapualatti bejárattal irodának vagy üzlethelyiségnek az Alföldi Takarékpénztár palotájában kiadó. 269

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara. Bethlen u. 68. sz. 270

Kiadó
Böszörményi-ut 79. sz. 2 szoba, előszoba, konyha, speiz nagy udvar-

Kiadó
modern utcai szoba, elő szoba, konyha, fáskamara nov. 1-re. Kölcsei utca 14. 180

Háromszobás
lakás mellékhelyiséggel azonal kiadó, Csapó u. 50. szám. 265

Utcai
szoba, előszoba, konyha, istálló és sertéstartással a város központján november 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 293

Utcai
butorozott szoba uri családnál kiadó. Darabos ucca 16. 297

Magas
földszinti 3 szobás lakás kiadó. November 1-én elfoglalható, Meszena u. 26. szám. xx

Két
utcai szoba, konyha, kamara, pince külön udvarral kiadó. Bujdosóucca 34. 278

Egy
szoba, konyha kiadó. Kinizsi 75. 258

Négyszobás
lakás kiadó. Ferenc József-ut 4. szám. emelet. 233

Butorozott szoba

Különbejáratu
butorozott szoba 1—2 szolid egyénnek kiadó. Piac ucca 73. 292

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 15. emelet. 277

Butorozott
szoba kiadó központon. Simonffy ucca 11. föld szint 2. 262

Utcai
butorozott szoba nov. 1-re kiadó. Darabos u. 9. 256

SZOLID
leánynak butorozott szoba kiadó. Hatvan utca 56., keresztépület.

Üzlet, mühely, raktár

EGY
elsőrendü étterem, szállóda, nagy kerthelyiséggel, hatalmas lelltárral, más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. 31/a

JÓMENETELŰ
helybeli tégla és cserépgyár jórészben még kihasználatlan földterülettel, száritókkal, körkemencével és felszereléssel együtt eladó. Érdeklődés „Téglagyár" jeligére a kiadóhivatalban. 1128

Sütőde
eladó házzal, három kemencével, teljes felszereléssel minden elfogadható árért. Cim a kiadóban. 221

Egy jóforgalmu
hentes és mészáros üzlet, más vállalkozás miatt elsejére átadó. — Ugyanott berendezés is van. Cim a kiadóba 252

Eladó ingóság

Jókarban
lévő fürdőszoba berendezés, kád, gázkályha, falimosdó eladó. Mező gazdák, Hunyadi ucca 13. 211

Boroshordók,
jókarban, féláron eladók. Péterfia 12. 227

Telefonfülke
fürészporral, bélelt falakkal eladó. Cim a kiadóban.

KIRAKAT-
rollóval, tokkal, üveggel nehéz bolti vasajtó és szárnyas üvegajtó, komplett eladó. Hunyadi u. 23. Telefon 5—51. 1295

ELADÓK
kisebb hordók, fürdőkád, gramafon, hegedü, harmonika, mandolina, ruhaszövet, tizedesmázsa, vigvászon Széchenyi ucca 8. Szentpéteri. 42-a

ELADÓ
háló-, ebédlő bőrgarnitura, nagy tükör, antik komót, plüss d'ván, — hencser, több butorok. Széchenyi ucca 8. Szentpétri. 40-a

ELADÓ
női hosszú szürke télikabát és fekete selyemuha idősebb nőknek való, továbbá ócska ruhák, ócska csizma és egy 2 m. 20 centi magas stellázsi. Zugó u. 5. szám. xx

Alighasznált
topolyabetétes háló sürgősen eladó. Perecesucca 12. 271

Szivó-nyomó
kutszivattyu villanymotorral eladó. Varga u. 23. 273

Eladó
szabó varrógép, kifogástalan szépen varr. Ára 55 pengő. Vargaucca 42. 296

Fehér
csőágy rézdisszel, rézsodronnyal, teljesen uj, olcsón eladó. Szegrü u. 43. Libakert. 283

Eladó
egy vadonatuj férfi télikabát, sötét kávészinü és fekete női boa-muff. Nap ucca 19. hátul keresztépület. 295

Méhészek
200 darab Hungária méretü egészséges családoktól származó tartaléklép olcsón eladó. Margit ucca 5. Tócóskert. 1458

Eladó ház

ELADÓ
Báthori uccán ház és szőllő, bekötözhető. — Értekezni Nyil u. 118 770

Ház
Munkás ucca 10. szám eladó. Kölcsönsegélyző pénztárnál. 307

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ES LAPKIADÓ Rt." kiadása és rotációs nyomása.